

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření
činnosti příspěvkové organizace**

**Tax and accounting specifics resulting from the
focus of the activities of the funded organization**

Hana Geigerová

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření činnosti příspěvkové organizace“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 29. 2. 2024

v. r. Hana Geigerová

Zásady pro vypracování práce

1. Proved'te literární rešerši oblasti, která bude řešena v praktické části práce (daňová a účetní legislativa v ČR, příspěvkové organizace).
2. Představte vybranou organizaci.
3. Analyzujte aktuální situaci v oblasti účetnictví a daní ve sledované účetní jednotce.
4. Vyhodno'te provedené analýzy.
5. Shrňte zjištěné poznatky a navrhněte možná opatření vedoucí ke zlepšení aktuálního stavu (pokud takové možnosti existují).

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce, Ing. Marii Černé, Ph.D. za velmi milý přístup, cenné rady a odborné vedení mé bakalářské práce.

Dále děkuji všem zaměstnancům Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za čas, který mi věnovali, zejména pak řediteli školy Mgr. Josefu Márovi za vstřícný přístup a poskytnutí veškerých informací potřebných k mé bakalářské práci.

Obsah

Úvod	6
1 Cíl práce a metodika řešení.....	7
2 Veřejný sektor	9
2.1 Charakteristika veřejného sektoru.....	9
2.2 Členění veřejného sektoru.....	10
2.3 Neziskový sektor.....	10
2.3.1 Význam neziskových organizací	11
2.3.2 Členění neziskových organizací	12
3 Příspěvkové organizace	14
3.1 Charakteristika příspěvkových organizací	14
3.2 Dělení příspěvkových organizací.....	15
3.2.1 Státní příspěvkové organizace	15
3.2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků	16
3.3 Hospodaření příspěvkových organizací	16
3.3.1 Zdroje financování PO.....	17
3.3.2 Peněžní fondy	19
4 Účetní legislativa v ČR	21
4.1 Aktiva a pasiva, náklady a výnosy.....	21
4.2 Účty, účetní závěrka.....	23
4.3 Legislativní rámec účetnictví v ČR.....	24
4.4 Účetnictví příspěvkových organizací.....	26
5 Daňová legislativa v ČR	29
5.1 Daňová soustava ČR.....	29
5.2 Legislativa daní v ČR.....	30

5.3	Daně v příspěvkové organizaci	31
6	Představení vybrané příspěvkové organizace	34
6.1	Účetnictví SŠŽ a ZŠ, Planá	35
6.2	Daňové aspekty SŠŽ a ZŠ, Planá	38
7	Analýza hospodaření vybrané organizace	40
7.1	Financování hlavní činnosti	40
7.2	Financování vedlejší činnosti	45
8	Analýza vybraných účetních a daňových specifik	47
8.1	Transfery Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá	47
8.2	Dlouhodobý majetek SŠŽ a ZŠ, Planá	49
8.3	Fondy SŠŽ a ZŠ, Planá	51
8.4	Daň z přidané hodnoty SŠŽ a ZŠ, Planá	53
8.5	Vyhodnocení	54
9	Návrh zlepšení doplňkové činnosti	55
9.1	Současná situace	55
9.2	Návrhy na zlepšení	57
9.3	Výkaz zisku a ztráty	59
	Závěr	63
	Seznam použitých zdrojů	64
	Seznam tabulek	67
	Seznam obrázků	68
	Seznam příloh	69
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Veřejný i neziskový sektor tvoří významnou (menší či větší) část každé smíšené ekonomiky. Jejich vznik často odráží historii, tradice, ale i současnou situaci daného státu. Jedním z typů veřejných neziskových organizací jsou příspěvkové organizace, s nimiž se ve svém běžném životě setkává každý obyvatel. Předmětem jejich existence je zabezpečování neziskových činností veřejnoprávního charakteru, jako např. zdravotní péče či vzdělávání. Příspěvkové organizace však nespádají do veřejného sektoru tak jednoznačně, jelikož hospodaří nejen s prostředky veřejných rozpočtů, ale také se ziskem, jehož dosahují v rámci vedlejší činnosti. Jejich hlavní činnost není vykonávána na podnikatelském principu. Kromě zmíněných specifíků se příspěvkové organizace liší od podnikatelských subjektů také z hlediska vedení účetnictví a daňové problematiky.

Tato bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části je po uvedení problematiky veřejného a neziskového sektoru a definice příspěvkových organizací charakterizována problematika účetnictví a daní v České republice, následně jsou v rámci každé z problematik uvedeny odlišnosti příspěvkových organizací zřizovaných územně samosprávným celkem (tj. obcí či krajem). Konkrétně jsou v práci uvedena témata zabývající se (nejen) dlouhodobým majetkem a zdroji financování, z hlediska daní jsou pak podrobněji uvedené informace ohledně daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty.

V praktické části jsou poznatky uvedené v předchozích kapitolách aplikovány na konkrétní příspěvkovou organizaci. Je zde provedena analýza zmiňovaných oblastí, a to jak v rámci hlavní činnosti dané organizace, tak v rámci její činnosti vedlejší. V závěru práce je uvedeno zhodnocení hospodaření organizace a vedení účetnictví, dále doporučení vedoucí k rozvoji vedlejší činnosti a celkové shrnutí dané problematiky.

Téma bakalářské práce „*Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření činnosti příspěvkové organizace*“ bylo zvoleno z důvodu pestré a, dle autorčina názoru, zajímavé problematiky příspěvkových organizací, jejichž význam bývá ve společnosti často velmi opomíjen. Pro demonstraci účetních a daňových specifíků byla vybrána příspěvková organizace působící v oblasti školství, konkrétně Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá. Ačkoliv mají příspěvkové organizace v České republice i na Slovensku dlouholeté trvání, jejich působení je stále velmi aktuální, což dokládají mimo jiné často novelizované právní úpravy vztahující se k hospodaření příspěvkových organizací.

1 Cíl práce a metodika řešení

Cílem této bakalářské práce je vymezit specifika v účetní a daňové problematice z hlediska konkrétní příspěvkové organizace, vyhodnotit její situaci ve zmiňovaných oblastech, případně navrhnout realizovatelná zlepšení. Autorka se pokusí analyzovat možnosti zlepšení doplňkové činnosti, respektive nalézt doporučení, jak maximalizovat zisky z této vedlejší činnosti.

V rámci teoretické části je čerpáno z odborné literatury a zákonů a vyhlášek z oblasti veřejných financí a účetní a daňové problematiky. Je rozdělena do čtyř částí. První část se zabývá veřejným a neziskovým sektorem v kontextu příspěvkových organizací v České republice, jejichž základní právní vymezení a hospodaření (zaměřené především na příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem) jsou uvedeny v části druhé. Třetí a čtvrtá část se zabývají analýzou účetní a daňové problematiky a legislativy v České republice, přičemž každá oblast zahrnuje vymezení specifík dané problematiky z hlediska příspěvkových organizací.

Oblasti charakterizované v teoretické části jsou následně použity v praktické části, kde je analyzována situace vybrané příspěvkové organizace. Praktická část se zabývá analýzou hospodaření vybrané příspěvkové organizace, následuje analýza vybraných specifík v účetní a daňové problematice.

Rok 2023 není v době psaní této práce v dané účetní jednotce účetně uzavřen, proto není předmětem analýz uvedených v praktické části práce. V rámci analýzy hospodaření zvolené účetní jednotky vychází data z let 2018 – 2022, samotná analýza se však týká pouze dvou posledních účetně uzavřených období. Podstata analýzy spočívá v komparaci předpokládané výše nákladů a výnosů na daný rok se skutečně vynaloženými náklady a výnosy v daném roce (tj. jejich podíl v procentuální výši) v rámci hlavní činnosti. Součástí je také vývoj výsledku hospodaření za období předcházejících 5 let.

Demonstrace vybraných specifík vychází z let 2020 až 2022, některé konkrétní příklady zobrazují pouze rok 2022. Veškeré uvedené právní úpravy vychází ze znění příslušné legislativy k roku 2023. Účetní specifika se týkají problematiky transferů, dlouhodobého majetku a fondů, daňová specifika jsou pak zaměřena na daň z přidané hodnoty.

Poslední kapitola praktické části práce je zaměřená na doplňkovou činnost, konkrétně na návrhy jejího rozvoje. Tato část zahrnuje také výkaz zisku a ztráty vytvořený

na základě uvedených návrhů k 31. 12. 2024. Výkaz je vypracován s ohledem na legislativní změny, které se v dané oblasti promítnou v roce 2024 a konsolidační balíček 2024, neboť uvedené návrhy mohou být realizovatelné v současné situaci, z daňového hlediska by se tato situace odrazila nejdříve v roce 2024. Uvedené informace o současné situaci organizace a návrhy na zlepšení její hospodářské činnosti vychází, mimo jiné, ze seminární práce Geigerové (2023) s názvem Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá.

2 Veřejný sektor

V odborné literatuře není veřejný sektor zcela jednoznačně definován, každý z autorů jej popisuje na základě jiných charakteristik, na které klade důraz. Důvodem je jeho rozsáhlost a složitost, jež ovlivňují ekonomické, demografické, politické, historické či kulturně náboženské faktory. Přesto lze tvrdit, že tento sektor plní v národním hospodářství, tedy v soustavě subjektů (a jejich vzájemných vztahů) provádějících ekonomickou činnost, velmi důležitou roli (Tetřevová, 2008).

Historicky je vznik a vývoj veřejného sektoru spjat s existencí smíšených ekonomik, které se zabývají nástroji sloužícími k efektivní alokaci vzácných zdrojů. Prvotním typem ekonomiky byla zvyková ekonomika založená na tradicích a zvycích dané společnosti. Postupně byly vytvořeny dva ekonomické systémy, které umožnily maximalizaci užitku na základě efektivní alokace zdrojů. Jedním z nich je direktivní neboli centrálně plánovaná ekonomika, pro kterou jsou typické výrazné zásahy státu a z toho plynoucí převažující podíl veřejného sektoru. Druhým typem ekonomického systému je tzv. tržní ekonomika, ve které stát disponuje menším podílem veřejného sektoru. Většina současných reálných ekonomik (včetně České republiky) je smíšených. Soukromý a veřejný sektor spolu tedy úzce souvisí a vzájemně se doplňují (Peková, 2005).

2.1 Charakteristika veřejného sektoru

Dle Hejdkové (2015) představuje veřejný sektor část národního hospodářství, jehož cílem je realizace veřejných statků. Je zprostředkováván státem, který tak plní mimo jiné funkci ekonomickou a stává se aktivním ekonomickým subjektem.

Ochrana a kol. (2010) uvádějí následující charakteristické rysy veřejného sektoru:

- je podsystemem smíšené ekonomiky (spolu se soukromým sektorem),
- je spravován veřejnou správou,
- kritériem rozhodování v této oblasti je veřejný zájem,
- existují zde 2 typy institucí – státní a samosprávné,
- existuje zde veřejné vlastnictví (státní vlastnictví, vlastnictví samosprávných celků či vlastnictví obcí),
- financování veřejných aktivit je realizováno ze soustavy veřejných rozpočtů.

Řadu těchto specifík zmiňuje také Nováková (2019). Veřejný sektor je dle této autorky částí ekonomiky, jež se nachází ve veřejném vlastnictví (vlastníkem je veřejnost, nikoliv konkrétní osoba), rozhoduje se v ní veřejnou volbou, uplatňuje se v ní veřejná kontrola prostřednictvím příslušných kontrolních orgánů a jejím účelem je realizace veřejného zájmu.

Veřejný zájem je pojem velmi relativní. Birben & Gençay (2018) uvádějí, že jeho význam není v legislativě jednoznačně definován. Jeho podstatou je zajistit uspokojení potřeb společnosti jako celku, které nejsou v kompetenci soukromého sektoru. Demokratická vláda je tak veřejným zájmem vedena k zajištění etických cílů dostatečně společensky žádoucích, respektive je vedena k zajištění veřejného blaha. Přesto, jak uvádějí Uerpmann-Witzack a kol. (n.d.), je v Ústavě České republiky zakotvena povinnost státních orgánů jednat v rámci respektu a ochrany důstojnosti člověka. Z této povinnosti by mělo vycházet zajištění veřejného zájmu.

2.2 Členění veřejného sektoru

Tetřevová (2008) člení národní hospodářství podle několika základních kritérií, např. dle kritéria odvětví na odvětví hmotné výroby a odvětví služeb, nebo dle kritéria sektorů (v klasickém pojetí) na primární, sekundární a terciární sektor. Zásadní je však rozlišení národního hospodářství podle kritéria vlastnictví na sektor soukromý a sektor veřejný (s tím se také pojí jejich prolnutí v tzv. sektor smíšený).

Podle způsobu financování se dále dělí národní hospodářství na ziskový (tržní) a neziskový (netržní) sektor. Pro ziskový sektor je charakteristickým cílem maximalizace zisku. Subjekty tohoto sektoru získávají prostředky na vlastní provoz na trzích výrobků a služeb prostřednictvím prodeje výrobků či poskytování služeb. Touto problematikou se zabývá mikroekonomie a makroekonomie. Oproti tomu neziskový sektor, jak název vypovídá, nemá za cíl dosahování zisku, nýbrž produkci užitku. Finanční prostředky jsou příslušným subjektům alokovány zcela či jen částečně z veřejných rozpočtů nebo prostřednictvím konkrétních fyzických a právnických osob. Neziskový sektor lze dále členit na sektor veřejný, sektor soukromý či sektor domácností (viz obr. 3 v příloze A).

2.3 Neziskový sektor

V legislativě České republiky nejsou pojmy neziskový sektor ani nezisková organizace nikde zakotveny. Lettieri a kol. (2004) definují neziskový sektor jako souhrn organizací,

jejichž hlavním cílem je vytváření společenské hodnoty pro společnost jako celek, nikoliv tvorba zisku pro akcionáře.

Tetřevová (2008) definuje neziskové neboli nevýdělečné organizace (NO) jako takové organizace, jež nebyly založeny za účelem podnikání. Působí v rámci neziskového sektoru (veřejného i soukromého). Dále uvádí následující charakteristiky neziskových organizací:

- většinou se jedná o právnické osoby,
- jsou založené za účelem veřejně prospěšné činnosti,
- jejich primárním cílem není dosahování zisku,
- bývají (ale nemusí být) financovány z veřejných rozpočtů.

Ačkoliv není primárním cílem neziskových organizací dosahování zisku, mohou jej vykazovat. Nesmí však být rozdělen mezi vlastníky, manažery ani zaměstnance organizace – může být použit pouze pro její vlastní rozvoj, tj. v rámci hlavní činnosti dané organizace (Peková a kol., 2012).

Dle Tetřevové (2008) mohou být NO financovány ze státního rozpočtu, z rozpočtů územních samosprávných celků, z rozpočtu Evropské unie (EU), z prostředků státních fondů, prostřednictvím grantů a dotací. Dalším zdrojem mohou být příjmy získané z hlavní či vedlejší činnosti organizace, členské příspěvky, prostředky získané darováním nebo bezúplatným plněním. Neziskové organizace mohou také využít nepřímou formu financování v podobě daňového zvýhodnění. Ačkoliv jsou některé NO financovány zcela z veřejných rozpočtů, neměly by se na daný zdroj plně spoléhat, nýbrž by měly uvedené způsoby financování vhodně kombinovat.

2.3.1 Význam neziskových organizací

Neziskové organizace mají v ekonomice důležitou roli. Často působí v oblastech, které nejsou pro ziskové organizace atraktivní z důvodu nedosažení dostatečně vysokého zisku, nebo se jedná o případ, kdy je pro stát zásadní mít dohled nad poskytováním služeb v dané oblasti. Řada neziskových organizací se však podílí na zlepšování společnosti a okolního světa. NO tak nejčastěji působí v oblastech školství a vzdělávání, zdravotní péče, vědy a výzkumu nebo obrany. Jedná se tak o důležitý indikátor společenského rozvoje. Jejich činnost bývá efektivnější, než by tomu bylo v případě ziskových podniků či samotného státu (Dann. 2022; Hejduková a kol., 2018).

Prostřednictvím neziskových organizací zajišťuje stát výkon veřejné správy, lze se zde setkat také s problematikou solidarity a snahy pomoci druhým lidem. Účel těchto organizací tedy mívá hlubší význam než pouhé dosažení zisku. Jelikož mohou zisku dosahovat, lze tvrdit, že tento zisk slouží jako prostředek k dosažení jiného určitého cíle, není cílem samotným (Takáčová, 2010).

Jednou z charakteristik neziskových organizací je, že jsou zřízené za účelem veřejně prospěšné činnosti (viz výše). Veřejná prospěšnost je definována v § 146 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Posláním veřejně prospěšných právnických osob je přispívat vlastní činností k dosahování blaha společnosti.

2.3.2 Členění neziskových organizací

Jak již bylo zmíněno výše, neziskový sektor se dělí na veřejný sektor, soukromý sektor a sektor domácností. Organizace veřejného neziskového sektoru mají za cíl dosáhnout přímého užitku, jsou financované z veřejných rozpočtů a jejich zakladateli jsou veřejné subjekty (státní orgány, města či obce). Mezi organizace veřejného neziskového sektoru lze zařadit příspěvkové organizace, o kterých pojednává následující kapitola. Veřejný soukromý sektor se liší zejména způsobem financování. Příslušné organizace získávají primárně finanční prostředky prostřednictvím přerozdělovacích procesů, tj. od konkrétních fyzických nebo právnických osob. Ty své volné finanční prostředky investují dobrovolně s cílem získání nějakého přímého užitku např. ve formě osobního uspokojení či seberealizace. Přesto mohou subjekty veřejného soukromého sektoru získat prostředky i z veřejných financí. Dále je pro tyto subjekty charakteristické to, že jsou zakládány soukromými osobami. Jedná se tak o nestátní neziskové organizace (NNO). Sektor domácností je tvořen domácnostmi a jednotlivci, kteří jsou ekonomicky aktivní na trhu výrobků a služeb, na trhu výrobních faktorů a na finančním trhu (Boukal a kol., 2013; Tetřevová, 2008).

Tetřevová (2008) uvádí několik kritérií, podle kterých lze třídit neziskové organizace. Mezi jedny z nejpodstatnějších kritérií patří např. způsob financování nebo vymezení zakladatele neziskové organizace.

Podle způsobu financování lze neziskové organizace členit následovně:

- organizace získávající finanční prostředky zcela z veřejných rozpočtů,
- organizace financované zčásti z veřejných rozpočtů (např. příspěvkové organizace),
- organizace, které jsou financované z různých zdrojů (např. z vlastní činnosti, z grantů či dotací),
- organizace financované především z výsledků realizace svého poslání.

Kritérium vymezení zakladatele člení neziskové organizace na:

- veřejnoprávní organizace (zřízené veřejnou správou),
- veřejnoprávní instituce (založené zákonem),
- soukromoprávní organizace (založené soukromou osobou, tj. organizace tvořící veřejný soukromý sektor).

Další způsob, jak členit neziskové organizace, uvádí Takáčová (2010):

- státní neziskové organizace
 - územní samosprávné celky,
 - příspěvkové organizace,
 - organizační složky státu,
 - státní fondy.
- nestátní neziskové organizace
 - občanská sdružení,
 - obecně prospěšné služby,
 - církevní organizace,
 - nadace, nadační fondy.

Obrázek č. 4, jež je součástí přílohy A, zobrazuje vzájemný vztah způsobu financování a vlastnictví, je zde zobrazeno rozdělení národního hospodářství na ziskový a neziskový sektor a dále jsou na obrázku uvedeny příklady soukromého a veřejného vlastnictví k jednotlivým typům sektorů.

3 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace (PO) by měly být zřizovány za účelem zabezpečování neziskových činností a produkce veřejných smíšených statků. Jejich zřizovatelem může být stát (reprezentovaný orgány státní správy) nebo územní samosprávný celek (tj. kraj či obec). Nejen zřizováním, ale také hospodařením PO se zabývají dva zákony o rozpočtových pravidlech:

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (Peková a kol., 2012).

Na základě výše uvedené charakteristiky lze tedy příspěvkové organizace zařadit mezi veřejnoprávní neziskové organizace. Přestože svou existencí nepřispívají k vytváření hrubého domácího produktu, zauímají v ekonomice důležité místo a jejich činnost je pro společnost značně přínosná.

3.1 Charakteristika příspěvkových organizací

Hejduková a kol. (2018) uvádějí, že fungování příspěvkových organizací je poměrně rozsáhlejší a složitější, než je tomu u organizačních složek státu (tj. druhý typ státních neziskových organizací). Z tohoto důvodu disponují PO právní subjektivitou po celou dobu své existence a jsou tedy samostatnými účetními jednotkami. Vzhledem k této právní subjektivitě vystupují příspěvkové organizace svým jménem a mají povinnost být zapsány v obchodním rejstříku (na návrh zřizovatele). Je pro ně typické, že při výkonu činnosti nevytváří zisk.

Vznikem, rozdělením, sloučením, splynutím a zrušením příspěvkové organizace se zabývá zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dle tohoto zákona je zřizovatel povinen při vzniku PO vydat zřizovací listinu, která musí obsahovat:

- úplný název zřizovatele (případně zařazení do okresu, je-li zřizovatelem obec),
- název, sídlo příspěvkové organizace a identifikační číslo (IČO),
- vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,

- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se PO předává k hospodaření,
- vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena,
- okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel PO, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců,
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

Zřizovatel má dále povinnost veškeré údaje zveřejnit v Ústředním věstníku České republiky, a to nejpozději do 15 dnů od vzniku dané skutečnosti (Zákon č. 250/2000 Sb.).

3.2 Dělení příspěvkových organizací

Jak již bylo zmíněno výše, příspěvkové organizace lze členit dle jejich zřizovatele na PO státní a PO územních samosprávných celků (ÚSC).

3.2.1 Státní příspěvkové organizace

Státní příspěvkové organizace (SPO) patří mezi vládní instituce. Hospodaří nejčastěji se zdroji získanými z rozpočtu svého zřizovatele (tedy státu) a s prostředky získanými vlastní činností, dále však mohou pro svou činnost využít peněžní dary, finanční prostředky v rámci vlastních fondů nebo získané ze zahraničí (Ministerstvo financí České republiky [MF ČR], 2022a).

Dle Hejdukové a kol. (2018) mohou SPO kromě hlavní činnosti, jejímž prostřednictvím plní své poslání, provozovat také činnost vedlejší (doplňkovou, hospodářskou). Ta by však neměla narušovat činnost hlavní. Účetnictví této vedlejší činnosti je od účetnictví hlavní činnosti sledováno odděleně. Rozpočet organizace by však měl být v každém případě vyrovnaný.

SPO nejsou na rozdíl od příspěvkových organizací územních samosprávných celků zapsány v obchodním rejstříku (Merlíčková Růžičková, 2011).

Zřizovatelem je dle Českého statistického úřadu (2017) orgán veřejné moci, na jehož rozpočtovou kapitolu státního rozpočtu je SPO napojena prostřednictvím finančních vztahů. Ve většině případů bývá zřizovatelem ministerstvo.

3.2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků jsou zřizované krajem či obcí a patří do pravomoci příslušného zastupitelstva (Merlíčková Růžičková, 2011).

Stěžejní zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále též „malá rozpočtová pravidla“) říká, že: „*Územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.*“ Zřizovatel podává návrh na zápis organizace do obchodního rejstříku a provádí kontrolu jejího hospodaření.

Činnost těchto příspěvkových organizací upravují dále následující zákony:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

Stejně jako tomu bylo v případě SPO, mohou i příspěvkové organizace územních samosprávných celků vykonávat činnost vedlejší, v rámci které mohou dosahovat zisku (neměla by však být ztrátová, neboť by pozbývala smyslu). Ten však mohou využít pouze ve prospěch hlavní činnosti (Hejduková a kol., 2018). Odlišení hlavní a doplňkové činnosti je velmi zásadní z daňového hlediska, konkrétně pro výpočet daně z příjmů a daně z přidané hodnoty, je-li příspěvková organizace plátcem. Hlavní činnost je nezisková, proto dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů nejsou její příjmy předmětem daně.

Kopecký (2020) uvádí, že formu příspěvkové organizace mívají nejčastěji kulturní instituce, školská zařízení, nemocnice či poskytovatelé sociálních služeb. Jedná se tedy o organizace vykonávající činnosti veřejně prospěšné.

Jelikož je praktická část práce zaměřena na příspěvkovou organizaci, jejímž zřizovatelem je kraj, bude následující text pojednávat pouze o PO územních samosprávných celků.

3.3 Hospodaření příspěvkových organizací

Hospodaření příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem definuje opět zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Hlavním zdrojem hospodaření je dle § 27 majetek svěřený od zřizovatele. Jeho rozsah stanoví zřizovací listina. Majetek může PO nabýt pouze k výkonu činnosti, pro kterou byla založena,

a to bezúplatným převodem, darem, děděním či jiným způsobem dle rozhodnutí zřizovatele.

Jelikož je PO ÚSC účetní jednotkou, má také dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví povinnost o majetku účtovat a odepisovat jej. Proto je potřeba každý rok měnit rozsah tohoto majetku ve zřizovací listině. Vlastníkem svěřeného majetku není samotná PO, nýbrž její zřizovatel. Proto se majetek uvedený ve zřizovací listině organizaci pouze předává k hospodaření a ta jím nakládá pouze v rozsahu daném zřizovací listinou. Příspěvková organizace by měla majetek používat hospodárně k naplnění účelu hlavní i doplňkové činnosti (Kopecký, 2020; Morávek a kol., 2011).

Příspěvková organizace je rovněž dle § 28 a § 28a malých rozpočtových pravidel povinna sestavovat rozpočet, tedy plán nákladů a výnosů, na jehož základě se následně řídí hospodaření PO. Rozpočet zahrnuje pouze náklady a výnosy související s hlavní činností organizace a měl by být sestavován jako vyrovnaný. Kromě samotného rozpočtu sestavuje PO také střednědobý výhled rozpočtu, jež zahrnuje předpokládané náklady a výnosy ve 2 letech následujících po kalendářním roce, na který je sestavován rozpočet.

3.3.1 Zdroje financování PO

Jelikož příspěvkové organizace poskytují veřejné statky na neziskové úrovni, lze tvrdit, že jsou finančně nesoběstačné. Dle malých rozpočtových pravidel (§ 28) využívá příspěvková organizace ke svému hospodaření několik základních finančních zdrojů:

- peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu zřizovatele,
- prostředky získané vlastní činností,
- prostředky ze svých fondů,
- peněžité dary.

Kromě výše uvedeného jí přísluší dotace na úhradu provozních výdajů získané od Evropské unie.

Peněžní prostředky přijaté z rozpočtu zřizovatele

Na základě schváleného rozpočtu poskytuje územně samosprávný celek (tj. zřizovatel) příspěvkové organizaci peněžní prostředky dvojího typu:

- příspěvek na provoz,
- investiční příspěvek.

Investiční příspěvek může zřizovatel poskytnout z vlastního rozpočtu. Příspěvek na provoz se zjistí jako rozdíl očekávaných nákladů a výnosů z ostatních zdrojů financování (Ministerstvo financí České republiky, 2020). Zřizovatel jej poskytuje v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria potřeb příspěvkové organizace (Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 28).

Přestože získávají příspěvkové organizace peněžní prostředky od zřizovatele, měly by se chovat ekonomicky efektivně a i nadále vyhledávat jiné možnosti financování (Boukal a kol., 2013).

Peněžní prostředky z hlavní a doplňkové činnosti

Finanční prostředky získané ze smluvních vztahů vlastní činnosti PO slouží taktéž jako významný zdroj financování. Vlastní činnost lze rozdělit na hlavní činnost, pro kterou byla příspěvková organizace založena (tj. veřejně prospěšná činnost), a vedlejší činnost, která může organizaci přinášet zisk. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů definuje doplňkovou činnost jako činnost, jež:

- navazuje na hlavní činnost,
- je zřizovatelem povolena k zajištění lepšího využívání všech možností PO,
- nenarušuje plnění hlavního účelu,
- se sleduje účetně odděleně.

Dosahuje-li PO v rámci doplňkové činnosti zisku, může jej použít pouze ve prospěch hlavní činnosti, pokud zřizovatel nepovolí jinak. Stejně jako hlavní činnost, musí být i činnost doplňková uvedena ve zřizovací listině.

Finanční prostředky z vlastních fondů

Dle malých rozpočtových pravidel (§ 29) může příspěvková organizace vytvářet vlastní peněžní fondy. Jedná se o rezervní fond, fond investic, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb, přičemž fond investic a fond kulturních a sociálních potřeb vytváří povinně. O peněžních fondech pojednává následující kapitola.

Peněžité dary

Peněžité dary může příspěvková organizace získat od fyzických i právnických osob. Často bývají určeny k nějakému účelu. Mohou tvořit zdroj rezervního fondu.

3.3.2 Peněžní fondy

Peněžní fondy představují dle Morávka (2018) peněžní prostředky vyčleněné na oddělené použití. V účetnictví jsou taktéž odděleně sledovány. Problematiku tvorby a možnosti použití peněžních fondů příspěvkových organizací územních samosprávných celků upravuje zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, konkrétně paragrafy 30 až 33. O účtování na účtech peněžních fondů pak pojednává český účetní standard č. 704. Jelikož se jedná o účty peněžní, měl by být jejich účetní stav kryt financemi na běžném účtu (Máče, 2019).

Rezervní fond

Rezervní fond, jak název napovídá, slouží jako finanční rezerva PO. Je tvořen stejně jako fond odměn ze zlepšeného výsledku hospodaření PO, dále pak z peněžních darů. Zlepšený výsledek hospodaření představuje (kladnou) část finančních prostředků, jež vznikne po odečtení provozních nákladů od skutečných výnosů (vč. přijatého provozního příspěvku). Dle schválení zřizovatele je část tohoto výsledku hospodaření rozdělena do rezervního fondu, část do fondu odměn. Peněžní dary, jež byly příspěvkové organizaci určeny účelově, je potřeba využít právě na daný účel. Zbytek prostředků tohoto fondu může PO použít k dalšímu rozvoji organizace, k úhradě sankcí za porušení rozpočtové kázně, k úhradě ztráty z předchozích let či k překlenutí časového nesouladu mezi náklady a výnosy. Dalším odděleně sledovaným zdrojem financí tohoto fondu jsou dotace EU. Ty se stanou zdrojem rezervního fondu v případě, že nebyly do konce kalendářního roku organizací využity. V následujících letech však musí být použity na účel, k němuž byly stanoveny.

Fond investic

Příspěvková organizace vytváří fond investic s cílem zajistit financování svých investičních potřeb (veškeré investice PO jsou hrazeny právě z tohoto fondu). Nejčastěji jsou zdroje tohoto fondu využity na pořízení a zhodnocení dlouhodobého majetku, k úhradě úvěrů a půjček investičního charakteru, k odvodu do rozpočtu zřizovatele nebo jsou využity k navýšení finančních prostředků určených na údržbu a opravy majetku. Mezi zdroje tohoto fondu patří odpisy hmotného dlouhodobého majetku (DHM) a nehmotného dlouhodobého majetku (DNM), investiční příspěvek získaný od zřizovatele, dotace ze státních fondů, peněžní dary, příjmy z prodeje DHM a převody z rezervního fondu.

Fond odměn

Tento fond slouží primárně k úhradě odměn zaměstnanců organizace, pokud nebyl překročen stanovený objem prostředků na jejich platy. Jeho zdroji jsou zlepšený výsledek hospodaření (do výše jeho 80 %, max. však do výše 80 % stanoveného objemu prostředků určených na platy) a peněžní dary účelově určené na platy.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb (zkráceně FKSP) slouží k zabezpečování kulturních, sociálních a jiných potřeb zaměstnanců či jiných osob uvedených v malých rozpočtových pravidlech. O tvorbě a hospodaření s FKSP pojednává vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů MF.

Základním zdrojem tohoto fondu jsou 2 % z ročních nákladů na platy, dalšími příjmy mohou být dary, náhrada škod a pojistná plnění nebo příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení. Z fondu lze čerpat prostředky na výdaje na provoz zařízení sloužící kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců; příspěvek na použití zařízení péče o děti; pořízení hmotného majetku; příspěvek na dopravu do zaměstnání; zápůjčky na bytové účely; stravování; rekreace, kultura, vzdělávání, tělovýchova a sport; výměnné akce; sociální výpomoci a zápůjčky; penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření a účet dlouhodobých investic; pojistné na soukromé životní pojištění; příspěvek odborové organizaci a dary.

„Veškerá plnění z fondu, s výjimkou peněžitého příspěvku na stravování, sociálních výpomocí, sociálních zápůjček a darů, jsou zaměstnancům poskytována nepeněžní formou.“ (Vyhláška č. 114/2002 Sb.)

4 Účetní legislativa v ČR

Účetnictví představuje zaznamenávání informací o skutečných ekonomických a hospodářských událostech (v peněžních jednotkách). Účetní jednotky (ÚJ) účtují během 12 kalendářních měsíců o stavu a pohybu majetku (aktiv), závazků (pasiv), o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření na základě tzv. akruálního principu (tj. změny se zaznamenávají v období, v němž se uskutečnily). Účetnictví tak zobrazuje skutečnou ekonomickou situaci organizace a poskytuje spolehlivé údaje pro provádění finančních analýz, včetně hodnocení výkonnosti podniku v minulosti a prognózování do budoucna (Hinke & Bárková, 2017; Vlčková, 2020).

4.1 Aktiva a pasiva, náklady a výnosy

Aktiva představují majetek podniku, měla by sloužit jako prostředek dosahování ekonomického přínosu. Lze je třídit na základě funkce majetku a podle doby, po kterou je majetek v podniku hospodářsky využíván. Z tohoto časového hlediska lze aktiva rozlišit na krátkodobá a dlouhodobá, přičemž rozhodujícím časovým okamžikem je 1 rok. Každá položka aktiv, s níž organizace hospodaří, by měla být kryta některým zdrojem financování. Máče (2019) uvádí na základě výše uvedeného následující rozdělení aktiv:

- stálá (fixní) aktiva neboli dlouhodobý majetek (DM)
 - dlouhodobý hmotný majetek (DHM, dlouhodobý hmotný investiční majetek) – řadí se sem např. budovy, stavby či pozemky,
 - dlouhodobý nehmotný majetek (DNM) – např. software,
 - dlouhodobý finanční majetek (DFM, finanční investice) – např. cenné papíry, dlouhodobé půjčky,
 - dlouhodobé pohledávky – pouze u vybraných ÚJ,
- oběžná aktiva (OA)
 - zásoby – jedná se o suroviny a materiál vstupující do podniku, výstupy podniku v podobě výrobků (nedokončená výroba, polotovary) a zboží, jež podnik nakupuje a bez přidané hodnoty dále prodává,
 - krátkodobé pohledávky – pohledávky vznikající z obchodního styku, dále např. pohledávky vůči zaměstnancům nebo společníkům,
 - krátkodobý finanční majetek – peněžní prostředky a jejich ekvivalenty, obchodovatelné cenné papíry.

Jelikož je dlouhodobý majetek opotřebováván (ať fyzicky, či morálně), je potřeba jeho hodnotu postupem času snižovat pomocí odpisů. Odpisy představují dle Vlčkové (2020) peněžní částku, která vyjadřuje opotřebení majetku (jedná se o náklad podniku). Účetní jednotka je povinna sestavovat odpisový plán a využívat některou z metod odpisování v souladu s účetními metodami. Existují dva základní způsoby odpisování: účetní a daňové. Existují však výjimky DM, které odpisování nepodléhají. Jedná se např. o pozemky či finanční majetek.

Zdroje podniku (pasiva) z hlediska veřejného sektoru klasifikuje Máče (2019) následujícím způsobem:

- vlastní zdroje (vlastní kapitál)
 - jmění – vlastní prostředky získané při vzniku podniku od jeho zřizovatelů, dotace na pořízení DM aj.,
 - fondy – v rámci činnosti podniku vznikají a zanikají, jedná se např. o rezervní fond či FKSP,
 - výsledek hospodaření (VH) – zdaněný zisk či ztráta běžného účetního období, VH předcházejících účetních období,
- cizí zdroje (cizí kapitál)
 - závazky (dluhy) – vztahují se k hospodářským aktivitám, za něž ÚJ doposud nezaplatila, dělí se na krátkodobé a dlouhodobé (opět je rozhodujícím obdobím 1 rok), lze sem zařadit např. závazky vůči dodavatelům, dlužné daně nebo bankovní úvěry,
 - rezervy – představují část dosud nevykázaného zisku a slouží ke krytí případných rizik (vyjadřují budoucí snížení ekonomického prospěchu, jedná se tak o náklad podniku).

Náklady představují peněžní vyjádření účelově vynaložených prostředků a práce za určité časové období v důsledku provádění ekonomických operací. Jedná se tedy o tokovou veličinu (na rozdíl od aktiv a pasiv, tj. stavové veličiny). Z účelového hlediska lze dělit náklady podniku podle výrobků, středisek, zakázek či jiných kritérií. Základní dělení tohoto hlediska rozlišuje náklady provozní a finanční. Dle druhového třídění nákladů lze rozlišit náklady na spotřebu materiálu, služby, osobní náklady, daně a poplatky, jiné provozní náklady, odpisy, rezervy a další. Třetím způsobem, jak třídit náklady, je podle hlediska daňového kritéria. Ne všechny účetní náklady slouží pro daňové účely.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů tak definuje náklady na dosažení, zajištění a udržení příjmů, jež lze odečíst od základu daně v prokazatelné výši (Skálová & Suková, 2023).

Autorky dále definují výnosy jako peněžní ekvivalent prodaných výrobků, zboží či služeb. Výnosy představují úhradu vynaložených nákladů a mohou vyjadřovat úspěšnost podniku na trhu. Lze je třídit podle stejných hledisek jako v případě klasifikace nákladů. Druhové členění dělí výnosy na tržby za vlastní výkony a služby, jiné provozní výnosy a finanční výnosy, účelově lze výnosy členit na výnosy z provozní a finanční činnosti podniku a z daňového hlediska uvádí zmíněný zákon o daních z příjmů jako předmět daně výnosy z veškeré činnosti podniku a z nakládání s majetkem, tj. výnosy peněžního i nepeněžního charakteru (nejsou-li od daně osvobozeny).

4.2 Účty, účetní závěrka

Novotný (2023) uvádí, že všechny účetní operace vznikající v důsledku hospodářské činnosti podniku se zaznamenávají na základní třídící prvky účetnictví, tj. účty. Názvy účtů reprezentují dané položky aktiv, pasiv, nákladů a výnosů dle jejich ekonomické podstaty. Veškeré účetní zápisy jsou uvedené v účetní knize, jež tvoří souhrn všech zřízených účtů. Každý účet má dvě strany, stranu Má dáti (Md neboli Na vrub, Debet) a stranu Dal (D neboli Ve prospěch, Kredit), na které se zaznamenávají přírůstky a úbytky stavu účtu v časovém sledu, mimo to disponují počátečním a koncovým stavem. Účtování probíhá podvojně (na základě principu podvojnosti, viz dále), tedy tak, že každá účetní operace je zaznamenávána na dva příslušné účty. To zaručuje formální správnost údajů a usnadňuje jejich kontrolu.

Jako průkazné účetní záznamy slouží účetní doklady, které má ÚJ dle § 11 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví povinnost vyhotovit ke každému účetnímu případu. Dle Skálové & Sukové (2023) vedou účetní jednotky (v soustavě podvojného účetnictví) následující účetní knihy, v nichž dochází k zachycování účetních operací:

- deník (účetní zápisy zachycuje chronologicky),
- hlavní kniha (účetní zápisy zachycuje z hlediska věcného),
- kniha analytických účtů (podrobněji definuje údaje uvedené v hlavní knize),
- kniha podrozvahových účtů (zachycují se zde ostatní účetní zápisy neuváděné v hlavní knize a v deníku).

Výsledkem účtování je rozvaha, kterou účetní jednotka sestavuje v rámci účetní závěrky. Rozvaha (bilance) zahrnuje aktiva a pasiva podniku, přičemž aktiva jsou uvedena podle jejich likvidnosti, tj. schopnost přeměnit se zpět do peněžní formy (Taušl Procházková & Jelínková, 2018). Pro její zpřesnění je zapotřebí, aby proběhla inventarizace, tj. zjištění skutečného stavu majetku a závazků a jeho porovnání se stavem účetním. Inventarizace tak zprostředkovává průkaznost účetnictví. Kromě bilance zahrnuje účetní závěrka výkaz zisku a ztráty (výsledovka) a přílohu, dále může obsahovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního jmění účetní jednotky (Máče, 2019).

Autor dále uvádí, že aktiva neustále mění svou formu dle hospodaření podniku, a to má za následek odpovídající změny ve složení zdrojů krytí majetku. V účetnictví platí bilanční princip, na jehož základě je rozvaha (bilance) sestavována. V rámci tohoto principu dochází k rovnosti aktiv a pasiv (bilanční rovnice: aktiva = pasiva). Pokud je tedy v rozvaze zaznamenána změna některé položky aktiv (vznikající v rámci účetního případu), dojde ke změně jiné položky rozvahy tak, aby byla bilanční rovnice stále zachována a rovnost platila v jakémkoliv časovém okamžiku. Dvojitý pohled na majetek podniku (z hlediska jeho formy a zdrojů financování) představuje tzv. princip duality neboli princip podvojnosti.

V bilanci jsou tedy zaznamenávány koncové stavy rozvahových účtů (aktiv a pasiv). Dle Novotného (2023) existují také výsledkové účty, na které jsou zaznamenávány náklady a výnosy. Jejich koncové stavy se pak promítají ve výkazu zisku a ztráty (VZZ). Souhrnně se rozvahové a výsledkové účty nazývají účty syntetické. Jelikož je však potřeba informace o účetních případech evidovat podrobněji, v praxi účetní jednotky rozkládají syntetické účty na několik hloubek členění (dle vlastní potřeby) na tzv. účty analytické.

Všechny využívané účty potřebné k zúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky je ÚJ povinná uvést ve svém účtovém rozvrhu (Skálová & Suková, 2023).

4.3 Legislativní rámec účetnictví v ČR

V rámci legislativy účetnictví je v České republice základní právní úpravou zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jenž mimo jiné definuje povinnost všech podnikatelů vést účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. „*Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.*“ (§ 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Zákon stanovuje velikost účetní jednotky (mikro, malá, střední a velká) dle hodnot aktiv, ročního úhrnu čistého obrátu a průměrného počtu zaměstnanců v průběhu účetního období. Při splnění zákonem definovaných podmínek mohou některé ÚJ vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Pokud ÚJ dané podmínky nesplní, je povinna vést účetnictví v plném či zjednodušeném rozsahu založené na principu podvojnosti (tzv. podvojně účetnictví).

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (ZÚ) dále upravuje požadavky průkaznosti účetnictví, zabývá se účetními doklady a účetními knihami, definuje povinnost sestavovat účetní závěrku, zabývá se inventarizací majetku a závazků a způsobem oceňování. V neposlední řadě také uvádí v § 1 podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.

Dle ZÚ provádí účetnictví všechny účetní jednotky. Z důvodu zvláštností jednotlivých typů ÚJ vydává Ministerstvo financí ČR prováděcí vyhlášky:

- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojně účetnictví,
- vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojně účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů,
- a jiné (MF ČR, 2023).

Do větších detailů jsou tyto vyhlášky rozpracovány v Českých účetních standardech (zkráceně ČÚS), taktéž vydávaných Ministerstvem financí ČR. Jejich cílem je dosažení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami a zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek (Skálová & Suková, 2023).

V rámci globalizace a rozšiřování mezinárodních vztahů dochází dle Novotného (2023) také k harmonizaci účetnictví, jež spočívá v souladu účetního a daňového systému, včetně právních norem. V Evropské unii existují doporučené postupy (v rámci účetních standardů IFRS), které by měly jednotlivé státy postupně implementovat do vlastních

právních předpisů upravujících účetnictví. Z celosvětového hlediska je významný mezinárodní účetní standard US GAAP, který dle Danna (2022) mimo jiné vyžaduje sjednocení účetních postupů neziskových organizací s organizacemi ziskového sektoru.

4.4 Účetnictví příspěvkových organizací

Dle Březinové (2021) je vedení účetnictví příspěvkových organizací upraveno zejména:

- zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky (dále jen vyhláška č. 410),
- Českými účetními standardy pro některé vybrané účetní jednotky č. 701 až 710.

Významným milníkem v účetnictví byl rok 2010, kdy proběhla účetní reforma veřejných financí. V jejím důsledku vznikl Centrální systém účetních informací státu (CSÚIS), ve kterém jsou účetní záznamy vybraných ÚJ shromažďovány. V rámci reformy byl stanoven právní rámec, který ovlivnil účetnictví nejen příspěvkových organizací, ale také obcí, krajů, organizačních složek státu atd. (MF ČR, 2009; MF ČR, 2013).

Následující text pojednává o specifikách účetnictví příspěvkových organizací zřízených územně samosprávným celkem na základě uvedené legislativy.

Rozsah vedení účetnictví

Dle § 9 ZÚ jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví v plném rozsahu, není-li v zákoně či zvláštním právním předpisu stanoveno jinak. Odst. 3 písm. a) říká, že příspěvkové organizace mohou z rozhodnutí zřizovatele vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

Směrná účtová osnova a účtový rozvrh

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (§ 14) taktéž zavazuje ÚJ k povinnosti sestavit účtový rozvrh na podkladě směrné účtové osnovy, jež pro příspěvkové organizace upravuje Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Směrná účtová osnova uvedená v příloze zmíněné vyhlášky (viz příloha B) je členěná na účtové třídy, účtové skupiny a syntetické účty, jež mají kromě názvu uvedené také

číselné označení. Tyto náležitosti jsou pro danou ÚJ závazné. Kromě syntetických účtů může ÚJ dle potřeby využívat také účty analytické.

Investiční činnost

Máče (2012) se v rámci investiční činnosti příspěvkových organizací zabývá dlouhodobým majetkem, konkrétně jeho pořízením, vyřazením a stárnutím. Vymezení dlouhodobého majetku je uvedeno ve vyhlášce č. 410.

Dle autora je DHM a DNM financován z investičního fondu. Oceňováním dlouhodobého majetku se zabývá § 25 ZÚ a upravuje jej § 71 vyhlášky č. 410. V rámci pořízení majetku bývá při účtování využíván specifický syntetický účet 401 „Jmění účetní jednotky“ a účty účtové skupiny 41 – Fondy účetní jednotky.

Jak již bylo uvedeno výše, majetek PO je ve vlastnictví jejího zřizovatele. Dojde-li k prodeji majetku, je v rozhodovací pravomoci zřizovatele, zda budou výnosy z prodeje majetku tvořit zdroje investičního fondu dané organizace. Dle § 27 ZÚ se majetek určený k prodeji oceňuje reálnou hodnotou.

Jak již bylo zmíněno výše, dlouhodobý majetek ztrácí postupem času svou hodnotu. Účetně se tato skutečnost projevuje prostřednictvím odpisů, které zvyšují oprávky daného majetku a tím snižují jeho pořizovací cenu. DM se odepisuje na základě stanoveného odpisového plánu po celou dobu jeho používání. Odpisováním majetku se zabývá ČÚS č. 708, který stanovuje jako základní způsob odpisování zjednodušený způsob. Kromě něj však existuje ještě rovnoměrný a výkonový způsob odpisování (Máče, 2019).

Provozní činnost

Z hlediska provozní činnosti jsou jednou z nejvýznamnějších částí zásoby jakožto oběžný majetek, pro který je charakteristické, že není dlouhodobě skladován. Při evidenci zásob na skladě lze dle Máče (2012) použít ocenění metodou FIFO. Ta spočívá v ocenění vyskladněné zásoby cenou dodávky nejdříve naskladněné (Veselka, 2021). Další možnou metodou ocenění je vážený aritmetický průměr z pořizovacích cen, respektive z vlastních nákladů. Pořízení a úbytky zásob mohou být účtovány 2 způsoby:

- způsob A (průběžný) – zásoby jsou zaúčtovány do nákladů ve chvíli, kdy jsou skutečně spotřebovány,
- způsob B (periodický) – nakupované a aktivované zásoby se účtují přímo do nákladů, během roku je tak pohyb zásob sledován.

Pokud se účetní jednotka zabývá vedlejší činností, týká se jí také účtování o prodeji zásob vlastní výroby nebo prodeji zboží. Máče (2012) uvádí, že provozuje-li PO doplňkovou činnost, chová se v rámci této činnosti jako podnikatelský subjekt (tj. podléhá dani z příjmů). Proto, jak již bylo zmíněno výše, je potřeba účetně oddělovat hlavní a vedlejší činnost. V případě, že jsou náklady společné pro oba typy vykonávaných činností, jsou děleny v poměru tržeb docílených v rámci vedlejší činnosti k tržbám docíleným v rámci hlavní činnosti.

Finance

Obstarávání finančních zdrojů bylo z části součástí kapitoly věnující se hospodaření PO. Finanční činnost zahrnuje dle Máče (2012) obstarávání kapitálu na činnost ÚJ, který rozděluje na:

- návratné finanční prostředky (cizí), které je potřeba splatit včetně úroků (jedná se o úvěry, krátkodobé finanční výpomoci atd.),
- nenávratné finanční zdroje (transfery), jedná se o prostředky získané z veřejných rozpočtů, tj. od zřizovatele, státu či z Evropské unie (lze sem zařadit příspěvky, granty, dotace aj.), PO přistupuje k jednotlivým transferům individuálně dle podmínek čerpání daného transferu.

Problematika transferů je zakotvena v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o jejich účtování pojednává ČÚS č. 703.

Účetní závěrka

Dle § 18 ZÚ sestavují příspěvkové organizace účetní závěrku, jež tvoří rozvaha, VZZ a příloha. Kromě zmíněného zákona upravuje tvorbu účetní závěrky vyhláška č. 410, která definuje specifika dle rozsahu vedení účetnictví PO. Schválení a zveřejnění účetní závěrky definuje vyhláška č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek.

5 Daňová legislativa v ČR

Daně představují významný příjem veřejných rozpočtů. Hejduková (2015) definuje daň jako povinnou, nenávratnou, neúčelovou, neekvivalentní, zákonem předem stanovenou platbu, která plyne ze soukromého sektoru (tj. od podniků a domácností). Daně lze (dle této autorky) členit na základě několika kritérií následovně:

- podle předmětu zdanění
 - důchodové daně – daně z příjmů,
 - majetkové daně – zdaňují movitý i nemovitý majetek,
 - daně ze spotřeby – zdaňují spotřebu (výrobku, zboží, služby),
- podle rozpočtového určení
 - daně svěřené – jejich výnos plyne do jediného příslušného rozpočtu,
 - daně sdílené – výnos je rozdělován do několika rozpočtů dle zákona,
- podle dopadu na poplatníka
 - přímé daně – dani podléhá a platí ji jeden subjekt, daňovou povinnost nelze přenést,
 - nepřímé daně – poplatník daně (tj. ten, kdo daň platí) je jiný subjekt než ten, kdo ji vypočítá, vybírá a odvádí (plátce daně).

5.1 Daňová soustava ČR

Dle Pavláška & Hejdukové (2011) je daňová soustava (neboli daňový systém) „*souhrn všech daní, které se na daném území vybírají.*“ V České republice tak tvoří dle Finanční správy (n.d.) daňovou soustavu:

- daně z příjmů (daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob),
- daň z nemovitých věcí,
- daň silniční,
- daň z přidané hodnoty,
- spotřební daně (daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů, daň z tabákových výrobků, daň ze zahřívání tabákových výrobků, daň ze surového tabáku),
- daň z hazardních her,

- ekologické daně (daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv, daň z elektřiny).

Ministerstvo financí (2022b) definuje daň i v širším smyslu jako veškeré příjmy veřejných rozpočtů. Kromě výše zmíněných daní může daňový systém zahrnovat poplatky (správní, soudní, místní a ostatní), cla, veřejné pojištění a další peněžitá plnění obdobná poplatkům a daním.

V podkapitole 5.3 jsou uvedeny podrobnější informace o zvolených daních, jež jsou předmětem praktické části této práce, konkrétně daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty.

5.2 Legislativa daní v ČR

Černá a kol. (2021) uvádí, že kromě výčtu daní samotných tvoří daňový systém také soubor platných právních předpisů, jež jednotlivé daně upravují. Z tohoto pohledu je daňová soustava České republiky značně rozsáhlá.

Mezi základní právní předpis upravující správu daní patří zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád. Daňový řád definuje obecně řadu příslušných pojmů (jako např. daň, správce daně, daňový subjekt aj.) a často odkazuje na další zákony, jež upravují jednotlivé druhy daní konkrétně, případně upravují správu daní. Mezi takové právní úpravy patří např.:

- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí,
- zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních,
- zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční,
- zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her,
- zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní),
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích,
- a další (Ministerstvo financí České republiky, 2022c).

Kromě zmíněných právních předpisů je také potřeba vždy dodržovat i ostatní zákony, které se taktéž vážou k dané problematice (Ministerstvo financí, 2022b).

5.3 Daně v příspěvkové organizaci

Příspěvkové organizace jsou (jakožto právnické osoby) plátcí a poplatníky daně. Jelikož se však jedná o veřejně prospěšné společnosti, vymezuje jim zákon určité výhody oproti ostatním organizacím, nejčastěji osvobození od daně. Pro daňové účely je však potřeba vést záznamy o hlavní a doplňkové činnosti PO odděleně (viz výše).

Ačkoliv mohou příspěvkové organizace podléhat kterékoliv dani, v následujícím textu budou uvedeny pouze dvě vybrané – daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty.

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále ZDP). Dle § 17a tohoto zákona se řadí příspěvkové organizace mezi veřejně prospěšné poplatníky (vykonávají hlavní činnost, jež není podnikáním). Dle Morávka (2021) způsobuje tato skutečnost značná specifika z hlediska způsobu a metodiky zdanění (viz dále). Příspěvkové organizace jsou z hlediska rozsahu zdanění daňovými rezidenty, tj. sídlo mají na území České republiky a mají daňovou povinnost vztahující se nejen na příjmy získané v ČR, ale také příjmy od zdroje ze zahraničí.

Předmětem daně z příjmů právnických osob (zkráceně DPPO) jsou dle § 18 ZDP „*příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem*“. Odstavec 2 tohoto paragrafu uvádí příjmy, jež nejsou předmětem daně. Příjmy, které jsou osvobozené od daně, lze nalézt v § 19 (ty se však obvykle v příspěvkových organizacích nevyskytují). Mezi osvobozené příjmy, jež se mohou týkat PO, patří dle § 19b např. příjem z nabytí dědictví nebo příjem z nabytí vlastnického práva k pozemku. Zvláštní ustanovení o předmětu daně veřejně prospěšných poplatníků je uvedeno v § 18a, který specifikuje, že předmětem daně nejsou:

- příjmy z hlavní činnosti, pokud výdaje vynaložené podle tohoto zákona v souvislosti s prováděním této nepodnikatelské činnosti jsou vyšší,
- přijatá plnění z veřejných rozpočtů (dotace, příspěvek, podpora atd.),
- a jiné.

Naopak předmětem daně veřejně prospěšných poplatníků jsou vždy příjmy:

- z reklamy,
- z členského příspěvku (nejedná-li se o osvobození dle § 19 odst. 1 písm. a),

- v podobě úroku (daněné dle § 36 odst. 5 zvláštní sazbou daně),
- z nájemného s výjimkou nájmu státního majetku (zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů).

Veškeré příjmy, jež se zahrnují do základu daně, lze rozdělit na příjmy zahrnované do základu daně z příjmů, příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně (tj. úrokové příjmy, sazba 19 % dle § 36 odst. 5) a příjmy osvobozené.

Někteří veřejně prospěšní poplatníci mohou dle § 20 odst. 8 ZDP snížit svůj daňový základ až o 30 %, max. však o 1 000 000 Kč (případně o 300 000 Kč, pokud je 30 % snížení nižší než 300 000 Kč). Prostředky takto získané však mohou být použity výhradně ke krytí nákladů hlavní činnosti (v následujícím zdaňovacím období).

Dle tohoto zákona (§ 34) může u příspěvkových organizací přicházet v úvahu daňová ztráta jakožto odčitatelná položka v případě, že byla tato ztráta vykázána v rámci vedlejší činnosti. Slevu na dani mohou příspěvkové organizace využít, zaměstnávají-li osobu se zdravotním postižením (§ 35).

Příjmy z doplňkové činnosti jsou dle Morávka (2021) vždy předmětem daně, jelikož se jedná o činnost podnikatelskou. Příjmy z hlavní, tj. nepodnikatelské činnosti jsou (jak již bylo výše uvedeno) posuzovány dle § 18a odst. 1 písm. a) ZDP.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (DPH) je dle Ochrany a kol. (2010) jednou z nejvýznamnějších nepřímých daní, která je zároveň nejvíce harmonizovanou daní v rámci EU. Základní právní normou, jež upravuje problematiku DPH, je zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále zkráceně ZDPH).

Dle § 5 ZDPH je osobou povinnou k dani každý subjekt samostatně provozující ekonomickou činnost, jež je definována takto: „*činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, včetně důlní činnosti a zemědělské výroby a výkonu svobodných a jiných obdobných povolání podle jiných právních předpisů, za účelem získávání pravidelného příjmu.*“ Jedná se tak o využívání hmotného i nehmotného majetku za účelem získávání pravidelného příjmu. Příspěvková organizace se stává osobou povinnou k dani v případě, že takovou činnost vykonává. Pokud však organizace vykonává činnost v oblasti veřejné správy, za kterou získává příspěvek od zřizovatele, nepovažuje se za osobu povinnou k dani (§ 5 odst. 4 ZDPH).

Plátcem DPH je osoba povinná k dani (se sídlem v tuzemsku) v případě, že „její obrat (tj. souhrn úplat bez daně získaných za uskutečněná plnění, § 4a ZDPH) za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 2 000 000 Kč“ (§ 6 ZDPH). § 51 tohoto zákona však definuje plnění, jež jsou od daně osvobozená bez nároku na odpočet daně. Jedná se např. o poštovní služby, rozhlasové a televizní vysílání, penzijní činnost, výchovu a vzdělávání, zdravotní služby aj.

Kuneš & Musilová (2023) uvádějí, že v rámci problematiky DPH pro neziskové organizace je potřeba definovat pojem doplňková činnost uskutečňovaná příležitostně. Tento pojem zákon o DPH přímo nedefinuje, ačkoliv jej často zmiňuje. Dle autorů se jedná o činnost, která je provozována nepravidelně, neopakovatelně, je uskutečněním něčeho nahodilého. Tento pojem však nelze zaměňovat s doplňkovou činností, již mohou PO vedle hlavní činnosti taktéž provozovat.

Předmětem DPH je dle § 2 ZDPH dodání zboží či poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, dále pořízení a dovoz zboží (s místem plnění v tuzemsku). Plátcí odvádějí daň na výstupu z jimi vyprodukovaných statků, z hodnoty vstupů pak mají tito plátcí dle Ochrany a kol. (2010) nárok na odpočet při splnění 2 podmínek:

- vstupy jsou použity na ekonomickou činnost,
- plátce daň zaplatil v ceně zboží (resp. nákup provedl u plátce daně).

Autor dále definuje vlastní daňovou povinnost plátce jako rozdíl daně na výstupu a nároku na odpočet. Jejím opakem je pak nadměrný odpočet (v případě, že je nárok na odpočet vyšší než daň na výstupu). Důležité je v rámci této problematiky zmínit pojem reverse charge, jež autor definuje jako přenesení daňové povinnosti mezi dvěma plátcí daně. Daň na výstupu tak odvádí odběratel přímo správci daně (nikoliv dodavatel, jak by to bylo v případě standardního postupu). DPH tak nebyla zahrnuta v ceně vstupů.

V § 47 zákona o DPH lze nalézt 3 typy sazeb daně:

- základní (21 %),
- první snížená (15 %),
- druhá snížená (10 %).

Plnění, u nichž se uplatní první či druhá snížená sazba daně, upravují přílohy č. 2, 3 a 4 zákona o DPH.

6 Představení vybrané příspěvkové organizace

Příspěvkovou organizací, která byla vybrána pro praktickou část bakalářské práce, se stala Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá, známá také pod zkratkou SŠŽ a ZŠ, Planá. Živnostenská škola vznikla roku 1896 jako navazující studium měšťanské školy pro děti místních živnostníků. Její současná podoba (včetně aktuálního názvu) se však datuje k 1. 1. 2016 (SŠŽ a ZŠ, Planá, 2019).

Ředitelem školy (tj. statutární orgán organizace) je Mgr. Josef Mára, a to již od roku 2012. SŠŽ a ZŠ, Planá zaměstnávala k 30. 9. 2022 celkem 70 pedagogických a 11 nepedagogických pracovníků. Další údaje o zvolené příspěvkové organizaci dostupné ve výroční zprávě za školní rok 2022/2023:

Název školy:	Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá
Adresa školy:	Kostelní 129, 348 15 Planá
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Zřizovací listina:	vydaná Plzeňským krajem dne 31. srpna 2001, č. j. 51/01
IČO školy:	48 326 437

Obr. 1: Logo organizace Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá



Zdroj: SŠŽ a ZŠ, Planá, 2019

Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá provozuje hlavní i vedlejší činnost. V rámci hlavní činnosti poskytuje střední vzdělávání (nabízí celkem 14 učebních oborů pro žáky základních škol, pro absolventy praktických základních škol a pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami), základní speciální vzdělání (tj. pro žáky s lehkou nebo středně těžkou mentální poruchou) a dále nabízí ubytování žáků v domově mládeže. Hlavní činnost tedy plní účel, ke kterému byla organizace zřízena a sleduje tak veřejně

prospěšný cíl, tj. poskytuje služby vzdělávání. V rámci středního vzdělávání žáci vykonávají praktickou výuku, jejíž náplní je tvorba výrobků či poskytování služeb. Tyto činnosti taktéž spadají pod hlavní činnost organizace, jedná se o produktivní činnosti žáků. Z důvodu rozsáhlosti těchto služeb je činnost školy uskutečňována na několika pracovištích:

- budova školy v Kostelní ulici v Plané (zde také sídlí vedení školy vč. ekonomického úseku),
- budova základní školy v Zámecké ulici v Plané,
- areál domova mládeže v Bezdrůžické ulici v Plané (zde se nachází cvičné prostory využívané žáky školy v rámci praktického vyučování),
- Středisko praktického vyučování v Jateční ulici v Plané.

Kromě výše uvedeného pronajímá SŠŽ a ZŠ, Planá část prostor areálu domova mládeže (DM, resp. areál Bezdrůžická) společnosti Stravby s.r.o., která zde provozuje vývařovnu a jídelnu a dále zde využívá s tím související energie (vodu, teplo a elektřinu). Veřejnosti je nabízena část ubytovacích prostor (celková kapacita během víkendů a prázdnin, vybraná část lůžek ve všední dny). Dále škola poskytuje ubytování pro osoby s dočasným strpěním pobytu, tj. pro občany, jež do 24. 2. 2022 pobývali na Ukrajině a následně zemi opustili (IRS CZECH, 2023). Tyto osoby jsou ubytovány v bytovém domě s 5 bytovými jednotkami, který se nachází v areálu DM. Tyto činnosti spadají do vedlejší činnosti vybrané organizace (ubytování pro osoby s dočasným strpěním pobytu spadá do vedlejší činnosti od června 2023).

6.1 Účetnictví SŠŽ a ZŠ, Planá

Jak vyplývá z výše uvedené charakteristiky, zvolenou účetní jednotkou je příspěvková organizace zřízená územně samosprávným celkem – Plzeňským krajem (dále PK), což je důležitou informací při analýze hospodaření dané organizace. ÚJ se musí řídit (kromě legislativy uvedené v teoretické části této práce) také metodikou vydávanou jejím zřizovatelem. Kromě toho má účetní jednotka vypracované vnitřní směrnice, které upravují vybrané aspekty (nejen) účetnictví. Veškeré informace uvedené dále vychází právě z těchto úprav.

Účetní program

Zvolená organizace používá při vedení účetnictví účetní program Helios Fenix. V něm hlavní účetní účtuje uvedené hlavní a vedlejší činnosti odděleně pomocí analytických účtů, jež upřesňují syntetické účty zobrazené v účtové osnově příspěvkových organizací (viz příloha B). Konkrétněji jsou pak jednotlivé činnosti účtovány pomocí oddílů a paragrafů. Kromě rozdělení hlavní a doplňkové činnosti je pro potřeby školy účtováno odděleně také z hlediska jednotlivých pracovišť. Příklad uvedený v tab. 1 uvádí syntetický účet 511 – „Opravy a udržování“ a jeho hierarchické rozčlenění uvedené ve směrné účtové osnově zvolené organizace. První dvojčíslí uvedené ve sloupci za označením čísla účtu značí analytickou evidenci danou metodikou PK, následující dvojčíslí je v kompetenci konkrétní organizace. Proto účet číslo 511 01 značí dle pokynu zřizovatele „Opravy a udržování budov“, konkrétnější forma 511 01 10, jež je v praxi používána, pak uvádí opravu konkrétní budovy (tj. na adrese Kostelní 129).

Tabulka 1: Výňatek směrné účtové osnovy SŠŽ a ZŠ, Planá

Sú	Aú	Název účtu	Položka rozpočt. skladby
511		Opravy a udržování	5171
	01 00	Budovy, haly, stavby	
		10 Kostelní 129	
		20 Kostelní 130	
		30 Zámecká 853 – ZŠ	
		40 Jateční 876 – OV	
		50 Bezdrůžická 728 – ŠJ	
		60 Bezdrůžická 283 – chudobinec	
		70 Bezdrůžická 728 – DM	

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2023)

Dlouhodobý majetek

Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá pořizuje majetek převážně dodavatelským způsobem, ojediněle také darováním. DHM a DNM je financován z investičního fondu a účtuje se do majetku zřizovatele.

Odpisový plán organizace je dán metodikou PK. Ten stanovuje povinnost odepisovat dlouhodobý majetek pouze formou účetních odpisů. Způsob odepisování (tj. rovnoměrný, výkonový či komponentní) je však již dán volbou dané účetní jednotky. SŠŽ a ZŠ, Planá používá rovnoměrný způsob odepisování, přičemž dle pokynů uvedených v metodice musí při např. 5 % zůstatkové ceny odepsat měsíčně daný majetek zbytkovou hodnotou 1 Kč.

Problematikou dlouhodobého majetku a jeho odpisováním se zabývají mimo jiné ČÚS č. 708 a č. 710.

Zásoby

Jak již bylo uvedeno výše, existuje několik způsobů oceňování zásob, které uvádí např. Český účetní standard č. 707 zabývající se problematikou zásob. Ten také stanovuje 2 možné metody účtování o zásobách: způsobem A nebo způsobem B. Zvolená ÚJ používá obě zmíněné metody dle vlastní potřeby. Způsobem A jsou účtovány např. suroviny využívané při praktickém vyučování, naopak způsobem B jsou účtovány např. úklidové prostředky či papíry využívané všemi zaměstnanci SŠŽ a ZŠ, Planá.

Pokladní operace

Provádění pokladních operací upravuje vnitřní směrnice organizace, která nese název Vedení pokladen. V ní jsou uvedeny úkoly pokladen, pracovní postupy, jsou zde uvedeny informace o hmotné odpovědnosti, pokladním limitu nebo třeba o způsobu inventarizace pokladní hotovosti. SŠŽ a ZŠ, Planá provozuje celkem 4 pokladny na různých pracovištích, hlavní pokladnu má na starosti tajemník školy. Další jsou v kompetenci pracovníků působících na příslušném pracovišti.

Fondy

Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá tvoří oba zákonné fondy, tj. fond investic a fond kulturních a sociálních potřeb. Jelikož zvolená organizace vykazuje v rámci své hlavní činnosti již několik let ztrátu, netvoří rezervní fond ani fond odměn.

Zisk, který byl v letech 2020 až 2022 vykazován v rámci vedlejší činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá, je v současné době využíván k umořování ztráty z roku 2020.

6.2 Daňové aspekty SŠŽ a ZŠ, Planá

Z hlediska daňové problematiky je tato práce zaměřená (jak již bylo zmíněno výše) na daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty. Ostatní daně uvedené v daňové soustavě České republiky se dané organizace buď vůbec netýkají, nebo z daleka netvoří tak významnou část jejich daňových nákladů.

Daň z příjmů právnických osob

Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá je jakožto právnická osoba plátcem daně z příjmů právnických osob. Důležité je však v rámci účetnictví rozlišit pomocí analytických účtů příjmy daňové a nedaňové a také příjmy, které jsou předmětem daně, a které jsou od daně osvobozené. Dle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů existují určité skutečnosti, které mohou DPPO snížit, nebo dokonce vypočtou její hodnotu jako nulovou.

Veškeré údaje důležité pro výpočet této daně jsou zobrazeny ve výkazu zisku a ztráty. VZZ za rok 2022 je součástí přílohy C, jeho zjednodušenou verzi zobrazuje tab. 2.

Tabulka 2: Vybrané položky VZZ Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2022 (v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
Náklady celkem	53 297,10	1 121,10
Náklady z činnosti	53 297,10	1 121,10
Výnosy celkem	53 135,43	1 339,33
Výnosy z činnosti	3 646,76	1 339,33
Výnosy z transferů	49 488,67	0,00
Výsledek hospodaření	-161,67	218,22

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazu zisku a ztráty SŠŽ a ZŠ, Planá (2023)

Z hlediska hlavní činnosti tvoří nejvýznamnější část příjmů zvolené organizace dotace přijaté od Plzeňského kraje (zřizovatele), které jsou určené na provoz a mzdy. Kromě toho lze získat i dotace na pořízení investičního majetku. Obě zmíněné dotace nejsou

předmětem daně. Z hlavní činnosti se DPPO neodvádí. Z hlediska hospodářské činnosti vykázala SŠŽ a ZŠ, Planá zisk ve výši 218 223 Kč, který byl primárně použit na úhradu ztráty hlavní činnosti. Rozdíl těchto dvou výsledků hospodaření, tj. 56,55 tis. Kč, byl použit na úhradu ztráty z roku 2020.

Daň z přidané hodnoty

Z hlediska hlavní činnosti není SŠŽ a ZŠ, Planá plátcem DPH, jelikož se jedná o organizaci poskytující výchovu a vzdělávání. Ty jsou dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty od daně osvobozeny. Činnost žáků, jež je součástí HČ organizace, je osvobozena dle § 57 odst. 2 zákona o DPH. Vedlejší činnosti (komerčního charakteru) se však již tato daň za splnění určitých podmínek týká. Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá je registrována jako měsíční plátce DPH od 1. 5. 2017. Dle tehdejšího znění zákona o DPH byla povinnost registrace k dani dána z důvodu překročení obratu 1 mil. Kč v rámci vedlejší činnosti. Od 1. 1. 2023 byla však tato hranice obratu pro povinnost registrace k DPH zvýšena na 2 mil. Kč, tu však v současné chvíli organizace nepřekračuje. Jelikož SŠŽ a ZŠ, Planá svou registraci k DPH nezrušila, jedná se o dobrovolného plátce této daně.

7 Analýza hospodaření vybrané organizace

V rámci analýzy hospodaření vybrané příspěvkové organizace je potřeba nejprve rozlišit hlavní a vedlejší činnost, právě z důvodu odlišného způsobu financování. Analýze podléhají poslední dva účetně uzavřené roky, tj. rok 2021 a 2022.

7.1 Financování hlavní činnosti

Hlavní činnost, jež není komerčního charakteru a představuje účel PO, je financována z veřejných rozpočtů, konkrétně z rozpočtu jejího zřizovatele (tj. rozpočet Plzeňského kraje), dále pak také ze státního rozpočtu a z rozpočtu Evropské unie.

Rozpočet SŠŽ a ZŠ, Planá vychází ze stanoveného rozpočtu Plzeňského kraje, který je každoročně schvalován zastupitelstvem města Plzeň před začátkem příslušného kalendářního roku. Během roku však může být upravován dle potřeb školy. Výše financování závisí na počtu žáků, kteří na dané škole vždy k 30. 9. studují.

Rozpočet je však tvořen nejen dotacemi od PK, ale také od MŠMT (tj. ze státního rozpočtu). Získané finance jsou souhrnné na celou hlavní činnost PO. Transfer na provoz poskytuje zřizovatel dle rozdílu mezi očekávanými výdaji a očekávanými příjmy (dle rozpočtu školy). Dle § 4 malých rozpočtových pravidel by měl být rozpočet příspěvkové organizace za hlavní činnost vyrovnaný.

Rozpočet a skutečně vynaložené náklady a výnosy (v letech 2021 a 2022)

Rozpočet vytváří příspěvková organizace vždy na následující kalendářní rok. Tabulka č. 3 zobrazuje schválené náklady (jež by neměly být překročeny) a předpokládané výnosy na roky 2021 a 2022. Ve výkazu zisku a ztráty lze v běžném období zjistit reálné náklady a výnosy, jež zvolená organizace vynaložila v letech 2021 a 2022 (taktéž zobrazené v tab. 3).

Tabulka 3: Rozpočet na rok 2021 a 2022 – náklady a výnosy, vč. nákladů a výnosů realizovaných v roce 2021 a 2022 (v tis. Kč)

Sú	Název	Částka na rok 2021	Částka na rok 2022	Skutečná částka 2021	Skutečná částka 2022
501	Spotřeba materiálu	1 000,00	1 018,00	1 233,31	1 863,93
502	Spotřeba energie	915,00	1 000,00	715,90	834,07
511	Opravy a udržování	606,00	500,00	1 262,85	1 214,54
512	Cestovné	30,00	30,00	2,85	29,07
513	Náklady na reprezentaci	15,00	15,00	13,82	30,89
518	Ostatní služby	800,00	600,00	1 610,34	2 731,04
521	Mzdové náklady	15 678,00	26 800,00	26 873,28	32 716,82
524	Zákonné sociální pojištění	4 837,00	1 800,00	8 874,07	10 359,45
525	Jiné sociální pojištění	60,00	110,00	138,60	126,32
527	Zákonné sociální náklady	694,00	500,00	940,62	806,58
538	Jiné daně a poplatky	4,00	0,00	4,84	103,49
542	Jiné pokuty a penále	0,00	0,00	0,2	0,00
551	Odpisy DM	554,00	980,00	783,98	855,04
558	Náklady z drobného DM	300,00	300,0	489,73	1 445,41
549	Ostatní náklady z činností	43,00	60,00	85,04	180,45
Náklady celkem		25 536,00	33 713,00	43 029,43	53 297,10

Sú	Název	Částka na rok 2021	Částka na rok 2022	Skutečná částka 2021	Skutečná částka 2022
602	Výnosy z prodeje služeb	1 033,00	1 805,00	1 236,59	2 418,27
603	Výnosy z pronájmu	0,00	0,00	1,00	0,00
648	Čerpání fondů	0,00	0,00	1 243,90	761,80
649	Ostatní výnosy z činnosti	40,00	40,00	151,77	466,70
672	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	24 463,00	31 868,00	40 347,42	49 488,67
Výnosy celkem		25 536,00	33 713,00	42 980,68	53 135,44

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2023)

Rozpočty na rok 2021 i 2022 splňují zmíněný § 4 malých rozpočtových pravidel, tj. oba rozpočty byly sestaveny jako vyrovnané.

V případě skutečně vynaložených nákladů a výnosů se již celkové sumy nerovnejí, výnosy jsou oproti nákladům nižší. V letech 2021 a 2022 tak dosáhla Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá záporného výsledku hospodaření:

- v roce 2021 se jednalo o ztrátu ve výši 48 746. Kč,
- v roce 2022 pak 161 672 Kč.

Plnění rozpočtů

Plnění rozpočtu (v procentuálním vyjádření) zobrazuje tab. 4.

Tabulka 4: Procentuální vyjádření plnění rozpočtu v roce 2021 a 2022

Sú	Název	Plnění v roce 2021 (%)	Plnění v roce 2022 (%)
501	Spotřeba materiálu	81,08	54,62
502	Spotřeba energie	127,81	119,89
511	Opravy a udržování	47,99	41,17
512	Cestovné	1052,63	103,20

Sú	Název	Plnění v roce 2021 (%)	Plnění v roce 2022 (%)
513	Náklady na reprezentaci	108,54	48,56
518	Ostatní služby	49,68	21,97
521	Mzdové náklady	58,34	81,92
524	Zákonné sociální pojištění	54,51	17,38
525	Jiné sociální pojištění	43,29	87,08
527	Zákonné sociální náklady	73,78	61,99
538	Jiné daně a poplatky	82,64	0,00
542	Jiné pokuty a penále	0,00	100,00
551	Odpisy dlouhodobého majetku	70,67	114,61
558	Náklady z drobného DM	61,26	20,76
549	Ostatní náklady z činností	50,56	33,25
Náklady celkem		59,35	63,25
602	Výnosy z prodeje služeb	83,54	74,64
603	Výnosy z pronájmu	0,00	100,00
648	Čerpání fondů	0,00	0,00
649	Ostatní výnosy z činnosti	26,36	8,57
672	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	60,63	64,39
Výnosy celkem		59,41	63,45

Zdroj: vlastní zpracování (2023)

Reálně vynaložené náklady i výnosy byly dle stanoveného rozpočtu naplněny v obou sledovaných obdobích přibližně z 60 %. Některé nákladové položky byly překročeny i několikanásobně, jiné náklady naopak organizace vynaložila, ačkoliv nebyly ve stanoveném rozpočtu zahrnuty. Velký vliv na takto nízké procento plnění rozpočtu měla situace související s nákazou viru Sars-Cov19. Konkrétně lze tento vliv pozorovat

například v případě účtu 512 – Cestovné, kdy byly skutečně vynaložené náklady (v roce 2021) až 10,5násobně nižší, než bylo plánováno. Důvodem bylo omezení osobního kontaktu (v rámci stanovených vládních nařízení), proto byly původně plánované výlety s žáky školy, exkurze a podobné akce zrušeny, také většina schůzek probíhala prostřednictvím komunikačních technologií. Naopak v případě účtu 538 – Jiné daně a poplatky nebyly předpokládány žádné související náklady, reálně je však bylo v průběhu hospodářského roku potřeba vynaložit. Konkrétně se jednalo o koupi dálniční známky.

Výnosy dosahovaly ve sledovaném období vyšších hodnot, než bylo stanoveno v rozpočtu. Nepatrně vyšší byly Výnosy z prodeje a služeb (účet 602), naopak výraznější nesoulad lze pozorovat v případě účtu 672 – Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů. Získané transfery byly téměř dvojnásobně vyšší oproti výši stanovené v rozpočtu. Důvodem bylo získání dalších transferů dle potřeb organizace v průběhu daných let. Z hlediska výnosů však tvoří nejvýznamnější položku nedostatečného plnění rozpočtu účet 648 – Čerpání fondů. V rámci tohoto účtu byl čerpán rezervní fond a fond investic na neplánované opravy, dále také byly využity finanční dary.

Výsledek hospodaření hlavní činnosti a příspěvky od zřizovatele v letech 2018 - 2022

Výsledky hospodaření a výše příspěvků od PK v letech 2018 až 2022 jsou uvedeny v tabulce č. 5. Všechny hodnoty výsledků hospodaření jsou záporné, přičemž nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2019. Důvodem tak vysoké ztráty však byla účetní chyba. Ztráty v letech 2020 – 2022 byly způsobeny epidemií viru Sars-Cov19, jež zapříčinila pokles ekonomické prosperity řady podniků. Nepříznivý vliv měla taktéž narůstající inflace. Výsledek hospodaření je však značně ovlivněn výší příspěvku od zřizovatele, který v průběhu let stále vzrůstal – od roku 2018 do roku 2022 vzrostl téměř dvojnásobně.

Tabulka 5: Výsledky hospodaření hlavní činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá a příspěvky od zřizovatele v letech 2018 - 2022 (v tis. Kč)

Rok	Výsledek hospodaření HČ	Příspěvek od zřizovatele
2018	-358,00	24 119,80
2019	-1 872,17	28 743,24
2020	-1 281,86	35 078,51
2021	-48,75	40 347,42
2022	-161,67	49 488,67

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2023)

Celkově lze zhodnotit hospodaření hlavní činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá jako dobré, ačkoliv má několik nedostatků. Nejvýznamnějším problémem je dlouhodobé dosahování poměrně vysoké ztráty. Ta však bývá hrazena zlepšeným výsledkem hospodaření dosahovaným v rámci vedlejší činnosti. Je však potřeba upozornit, že je (dle slov ředitele školy) náročné získávat finanční prostředky, které by pokryly náklady související s inovacemi a rozvojem organizace pro její neustálé modernizování. Proto je potřeba aktivně hledat možnosti získávání financí, například účastí v dotačních výzvách vyhlášených nejen zřizovatelem, ale také příslušnými ministerstvy či na úrovni dotačních programů Evropské unie.

7.2 Financování vedlejší činnosti

Doplňková činnost není financována z veřejných rozpočtů, nýbrž si musí na svou činnost vydělat sama. Z tohoto hlediska se tak škola chová v rámci této hospodářské činnosti jako podnikatelský subjekt.

V rámci hospodářské činnosti může příspěvková organizace dosahovat zisk, který by měl být dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů přednostně využit ve prospěch hlavní činnosti, avšak zřizovatel může povolit i jiné využití tohoto zdroje. Jak již bylo zmíněno výše, zvolená PO využívá zisk dosažený v rámci vedlejší činnosti k úhradě ztráty daného roku dosažené v rámci hlavní činnosti, zbytek je následně použit k umořování ztráty z roku 2020.

Výsledky hospodaření za období 2018 – 2022 jsou uvedeny v tabulce č. 6.

Tabulka 6: Výsledky hospodaření vedlejší činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá v letech 2018 - 2022 (v tis. Kč)

Rok	Výsledek hospodaření VČ
2018	596,47
2019	284,75
2020	24,92
2021	51,52
2022	218,22

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2023)

Vedlejší činnost vybrané příspěvkové organizace je zisková. V letech 2020 a 2021 byl však dosažený zisk několika násobně nižší než v letech předchozích. Důvodem bylo omezení činnosti z důvodu již zmíněné epidemie viru Sars-Cov19.

8 Analýza vybraných účetních a daňových specifík

Účetnictví zvolené příspěvkové organizace vychází, jak již bylo zmíněno výše, ze závazných platných právních předpisů (tj. zákon o účetnictví, vyhláška č. 410, České účetní standardy č. 701 – 710) a z pokynu zřizovatele. Konkrétněji jsou pak některé jednotlivé problematiky specifikovány ve vnitřních směrnících organizace.

Na základě specifického způsobu hospodaření příspěvkových organizací, o němž pojednává kap. 7, je potřeba taktéž účtovat o určitých oblastech specifickým způsobem. Pro demonstraci účetních specifík byly zvoleny roky 2020, 2021 a 2022, jakožto poslední tři účetně uzavřená období.

Jednoznačně nejvýznamnější odlišností je povinnost vést oddělené účetnictví hlavní a hospodářské činnosti. V rámci hlavní činnosti je velmi specifická problematika transferů, kategorie dlouhodobého majetku a problematika fondů (viz dále). Pro demonstraci daňových specifík příspěvkových organizací byla vybrána daň z přidané hodnoty.

8.1 Transfery Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá

Transfery tvoří nejvýznamnější složku výnosů příspěvkové organizace. Ve zkoumaném období získala SŠŽ a ZŠ, Planá transfery v celkové výši 40 952 434 Kč za rok 2020, 42 667 440 Kč za rok 2021 a 55 683 097 Kč za rok 2022. Dané transfery jsou prostřednictvím přiřazených účelových znaků následně použity právě pro stanovený účel – např. účelový znak 33353 slouží na platy zaměstnanců organizace, 33086 je využit na doučování.

Konkrétní podoba daných transferů pro rok 2020 je následující:

- provozní příspěvek: 4 953 385 Kč,
- dotace MVČR: 40 000 Kč,
- neinvestiční dotace: 1 114 404 Kč,
- příspěvek na platy: 29 844 554 Kč,
- příspěvek na stavební investice: 4 500 000 Kč,
- příspěvek na strojní investice: 500 000 Kč.

Transfery v roce 2021:

- provozní příspěvek: 3 960 000 Kč,
- příspěvek na platy: 36 185 440 Kč,
- příspěvek na stavební investice: 2 522 000 Kč.

V roce 2022 byly jednotlivé transfery v následující výši:

- provozní příspěvek: 5 649 243 Kč,
- příspěvek na doučování: 187 275 Kč,
- dotace na prevenci digitální propasti: 167 000 Kč,
- příspěvek na platy: 42 090 934 Kč,
- kompenzační příspěvek (ubytování osob z Ukrajiny): 920 100 Kč,
- příspěvek na stavební investice: 1 882 788 Kč,
- příspěvek na strojní investice: 4 785 757 Kč.

Ve výkazech zisku a ztráty za daná období, jež jsou součástí přílohy D (VZZ za rok 2020), přílohy E (VZZ za rok 2021) a přílohy C (VZZ za rok 2022), lze však v řádku B.IV. – Výnosy z transferů (zahrnující účet 672) najít hodnotu nižší než uvedenou výše v textu. Důvodem je, že některé transfery byly získány za účelem investování do majetku. Tato skutečnost není vykazována jako výsledková, proto se výše těchto prostředků na investice nezobrazuje ve výkazu zisku a ztráty.

O transferech účtuje ÚJ v účtové skupině 67 – Výnosy z transferů. Zvolená účetní jednotka konkrétně využívá účet 672 – Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů.

Na základě sledování obrátů stran Má dáti a Dal účtu 672 lze konstatovat, že transferové příspěvky, jež škola v letech 2020 – 2022 získala, mají rostoucí tendenci (viz tab. 7).

Tabulka 7: Obraty účtu 672 v letech 2020 – 2022 (v Kč)

Období	Obraty Má dáti	Obraty Dal	Rozdíl
2020	898 596,11	35 977 111,00	- 35 078 514,89
2021	74 304,00	40 421 727,00	- 40 347 423,00
2022	45 199,06	49 533 867,17	- 49 488 668,11

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

Pro demonstraci konkrétních účetních případů, ke kterým na daném účtu došlo, byl vybrán měsíc březen roku 2022 (viz tab. 8).

Tabulka 8: Účetní operace na účtu 672 v březnu 2022 (v Kč)

Středisko	Datum	Položka	Má dáti	Dal
ZŠ	31. 3. 2022	Provozní dotace 3/2022	0,00	34 540,00
SŠ	16. 3. 2022	Neinvestiční příspěvek na provoz	0,00	14 000,00
SŠ	31. 3. 2022	Provozní dotace 3/2022	0,00	248 060,00
DM	31. 3. 2022	Provozní dotace 3/2022	0,00	31 400,00
SŠ	31. 3. 2022	Čerpání přímé dotace UZ 33086	0,00	48 599,00
ZŠ	31. 3. 2022	Čerpání přímé dotace UZ 33353	0,00	499 671,00
SŠ	31. 3. 2022	Čerpání přímé dotace UZ 33353	0,00	2 543 184,00
DM	31. 3. 2022	Čerpání přímé dotace UZ 33353	0,00	374 990,00
SŠ	31. 3. 2022	Čerpání ze šablon II.	0,00	24 959,15
SŠ	31. 3. 2022	Čerpání ze šablon II.	0,00	38 131,00
SŠ	31. 3. 2022	Odpisy 3/2022, transferový podíl	0,00	2 064,00

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

8.2 Dlouhodobý majetek SŠŽ a ZŠ, Planá

Dlouhodobý majetek je specifickou kategorií již při svém zařazení. Vyhláška č. 410 udává odlišnou výši pořizovací ceny (dále PC), jež determinuje zařazení majetku do kategorie dlouhodobého majetku. Srovnání výše PC stanovené pro příspěvkové organizace a vstupní ceny stanovené pro ostatní podniky, jež se řídí v tomto hledisku

zákonem o daních z příjmů, zobrazuje tab. 9. ZDP nedefinuje kategorii drobný dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek.

Tabulka 9: Zařazení DM dle pořizovací ceny (v Kč)

Druh majetku	PC dle Vyhlášky 410	PC dle ZDP
Dlouhodobý hmotný majetek	40 000	80 000
Dlouhodobý nehmotný majetek	60 000	Dle ÚJ (dříve 60 000)
Drobný dlouhodobý hmotný maj.	40 000	---
Drobný dlouhodobý nehmotný maj.	60 000	---

Zdroj: vlastní zpracování dle Vyhlášky č. 410/2009 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky a Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (2024)

Dlouhodobý majetek je z důvodu jeho opotřebení (jak již bylo zmíněno výše) odepisován dle odpisového plánu stanoveného účetní jednotkou. O odpisech se účtuje pomocí účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku. V roce 2020 byl dlouhodobý majetek odepsán v celkové výši 823 522 Kč, v roce 2021 ve výši 945 216 Kč a v roce 2022 ve výši 1 053 874 Kč (rovnoměrným způsobem odepisování). Některé vzorové účetní případy uskutečněné na účtu 551 v únoru 2022 zobrazuje tab. 10. Majetek je odepisován měsíčně.

Tabulka 10: Pohyby na účtu 551 (v Kč)

Datum	Položka	Md	D
28. 2. 2022	Odpisy 2/2022; Renault	1,00	0,00
28. 2. 2022	Odpisy 2/2022; budova 129	12 673,00	0,00
28. 2. 2022	Odpisy 2/2022; myčka nádobí	554,00	0,00
28. 2. 2022	Odpisy 2/2022; dílny a učebna OP	232,00	0,00
28. 2. 2022	Odpisy 2/2022; interaktivní tabule	869,00	0,00
28. 2. 2022	Odpisy 2/2022; LCD jazyková učebna	1 347,00	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

Odepisování automobilu Renault uvedené v tab. 10 souvisí s metodickým pokynem uvedeným výše, tj. při 5 % zůstatkové ceny je měsíčně majetek (automobil) odepsán

zbytkovou hodnotou 1 Kč. Kromě této výjimky je ostatní majetek odepisován pouze účetně, rovnoměrným způsobem.

Dlouhodobý majetek je veden v programu Fenix, kde je účetně zařazen do jednotlivých skupin, pracovišť a místností. Stejně jako je tomu u ostatních položek, musí být i dlouhodobý majetek účtován odděleně zvlášť pro hlavní a vedlejší činnost. Účetní jednotka vytváří každý měsíc sestavy o odpisech, pomocí kterých následně zaúčtuje tyto účetní operace do programu Fenix.

O drobném dlouhodobém majetku (v hodnotě min. 500 Kč) účtuje účetní jednotka na účtech 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek a 088 – Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku. Drobný DM je tedy účtován přímo do spotřeby. Pořízení drobného DHM demonstruje tab. 11.

Tabulka 11: Pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku (v Kč)

Sú	Položka	Md	D
321	Dodavatel RB	0,00	1 099,02
558	Žehlička Gallet Verrue	1 099,02	0,00
028	Žehlička Gallet Verrue	1 099,02	0,00
088	Žehlička Gallet Verrue	0,00	1 099,02

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

8.3 Fondy SŠŽ a ZŠ, Planá

Zvolená účetní jednotka vytváří pouze dva zákonné typy fondů – investiční fond a fond kulturních a sociálních potřeb.

Investiční fond

Počáteční stav investičního fondu (účet 416) byl k 1. 1. 2022 ve výši 3 143 725,01 Kč, prostřednictvím odpisů byl v průběhu roku navýšen o částku 1 053 874,00 Kč, prostřednictvím dotací pak o částku 6 668 545,05 Kč. Zároveň byl z fondu čerpán finanční obnos v celkové výši 8 370 651,25 Kč za účelem financování investičních výdajů. K 31. 12. 2022 byl tedy tento fond tvořen celkovou částkou 2 495 492,81 Kč.

Pro kontrolu krytí tohoto fondu (tab. 12) lze využít účtů 261 – Pokladna a 241 – Běžný účet, přičemž ze sumy hodnot zůstatků na těchto dvou účtech jsou odečteny účelově vázané neinvestiční prostředky (tj. rozdíl mezi závazky a pohledávkami).

Tabulka 12: Kontrola krytí investičního fondu k 31. 12. 2022 (v Kč)

	Účet	Částka
+	Pokladna (261)	143 193,00
+	Běžný účet (241)	6 823 003,82
-	Účelově vázané neinvestiční prostředky	1 121 492,06
Finanční prostředky po úpravě		5 844 704,76

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

Celkové finanční prostředky po úpravě ve výši 5 844 704,76 Kč plně pokryjí fond investic, tj. 2 495 492,81 Kč.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb (účet 412) je tvořen příspěvků od Plzeňského kraje. Problematiku FKSP upravuje vyhláška č. 114/2002 Sb.

Počáteční stav účtu 412 byl k 1. 1. 2022 ve výši 500 737,65 Kč. Pro demonstraci účetních operací, ke kterým v rámci tohoto fondu došlo, byl vybrán měsíc říjen 2022 (viz tab. 13).

Tabulka 13: Pohyby na účtu 412 (v Kč)

Datum	Položka	Md	D
8. 10. 2022	Hudební produkce	9 740,00	0,00
9. 10. 2022	Pronájem podia, zvuk	19 500,00	0,00
10. 10. 2022	Penzijní pojištění	2 022,00	0,00
11. 10. 2022	Stravenky 9/2022	31 000,00	0,00
12. 10. 2022	Nákup surovin Den školy	2 204,00	0,00
13. 10. 2022	Pronájem party stanu	3 800,00	0,00
31. 10. 2022	Mzdy 10/2022, tvorba FKSP	0,00	54 974,00

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

8.4 Daň z přidané hodnoty SŠŽ a ZŠ, Planá

V rámci provozování hospodářské činnosti je Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá plátcem DPH. Přiznání k dani podává účetní jednotka každé čtvrtletí kalendářního roku, avšak každý měsíc podává kontrolní hlášení.

Ze všech služeb a ekonomických činností, jež byly účetní jednotkou v rámci daného období poskytnuty, je potřeba odvést daň na výstupu. SŠŽ a ZŠ, Planá uplatňuje plný nárok na odpočet, který uplatňuje na všechny náklady související s danou ekonomickou činností. Z hlediska DPH je někdy složité určit, zda příslušné výnosy a náklady dané dani podléhají. Příkladem může být náklad spojený se spotřebou energie v areálu domova mládeže, který se vztahuje k činnosti hlavní (ubytování žáků a praktická výuka) i vedlejší (ubytování veřejnosti, resp. využívání energií společností Stravbyť s.r.o. a osob s dočasným strpěním pobytu). Proto je potřeba spotřebu energií rozdělit v poměrné výši mezi jednotlivé činnosti.

Problematika daně z přidané hodnoty je poněkud rozsáhlá, proto má účetní jednotka i pro tuto oblast vytvořenou analytickou evidenci, která je uvedena v tabulce č. 14.

Tabulka 14: Analytická evidence DPH

Sú	Aú	Název účtu
343		Daň z přidané hodnoty
	0000	Přiznání k DPH
	0100	DPH 10 %
	0150	DPH 15 %
	0210	DPH 21 %

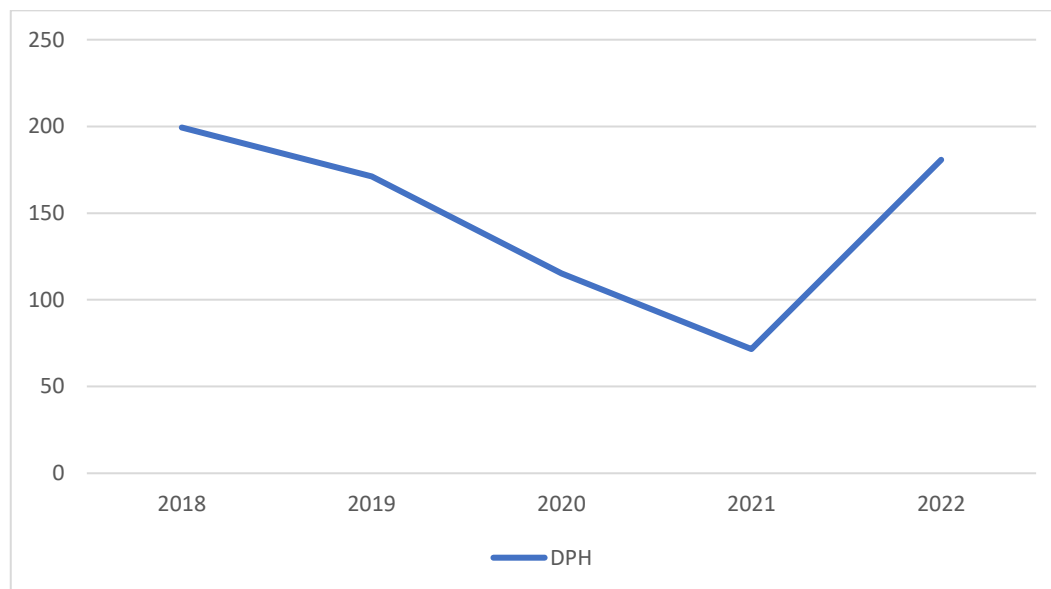
Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

Účetní jednotka nemůže uplatňovat DPH u nákladů, které souvisejí s provozem školy a výukou žáků. Krácený odpočet v současné době škola nepoužívá.

Obr. 2 znázorňuje vývoj výše vlastní daňové povinnosti v letech 2018 až 2022. V letech 2020 a 2021 lze pozorovat výraznější pokles výše DPH z důvodu omezené hospodářské činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá dané epidemií viru Sars-Cov19. Naopak důvodem vysoké daňové povinnosti v roce 2022 je reverse charge (přenesení daňové povinnosti

z dodavatele na odběratele – v tomto případě konkrétně za stavebně montážní práce) a nákup zboží a služeb z jiných členských států. V případě, že by byla tato dodání zboží, resp. služeb, v obvyklém režimu, pak by se v daň. přiznáních neprojevila.

Obr. 2: Vývoj vlastní daňové povinnosti SŠŽ a ZŠ, Planá v letech 2018 – 2022 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní zpracování (2024) dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá

8.5 Vyhodnocení

Během působení ve zvolené účetní jednotce nebyly nalezeny žádné neshody vyplývající z nedodržení příslušných zákonů, vyhlášek a ostatních právních úprav.

Byl však nalezen drobný nesoulad mezi účty 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek a 558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku v roce 2022. Zvolená účetní jednotka zaúčtovala příslušné náklady na vrub jiného nákladového účtu. Nejedná se však o porušení legislativy, nýbrž o chybu vyplývající z nedostatečných kompetencí pracovnice při zúčtování dané účetní operace. Tento problém byl dle slov vedoucí ekonomického úseku snadno napraven v roce 2023.

9 Návrh zlepšení doplňkové činnosti

Kromě podnikatelských aktivit, jež Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá provozuje v rámci své vedlejší činnosti (uvedené v kap. 6), by mohla provozovat také následující činnosti:

- hostinská činnost,
- zednictví,
- vedení účetnictví,
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy u fyzických a právnických osob,
- malířství a natěračství,
- výroba, obchod a služby uvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona – konkrétně se jedná o obory činnosti:
 - ubytovací služby,
 - velkoobchod a maloobchod,
 - výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků,
 - přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti,
 - mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti.

Tyto činnosti jsou uvedeny ve zřizovací listině, škola tedy získala k těmto činnostem živnostenské oprávnění.

Následující část práce se bude zabývat pouze návrhy na zlepšení ubytovacích prostor tak, aby došlo k většímu obsazení jejich kapacity. V souvislosti s těmito návrhy bude vytvořen výkaz zisku a ztráty.

9.1 Současná situace

V současné době se uskutečňuje celá vedlejší činnost v areálu DM v Bezdrůžické ulici – konkrétně se jedná o ubytování veřejnosti (zejména o víkendech a během prázdnin), pronájem prostor společnosti Stravbyť, s.r.o. a poskytování ubytování pro osoby s dočasným strpěním pobytu.

V domově mládeže jsou ve všedních dnech daného školního roku ubytováni žáci školy. Náklady s tímto spojené se však řadí do hlavní činnosti organizace. Kromě ubytování

dochází také v areálu Bezdrůžická k praktické výuce žáků některých oborů, respektive se zde uskutečňuje produktivní činnost žáků. Z tohoto důvodu je potřeba řadu nákladů souvisejících s ubytováním a výukou žáků v domově mládeže úměrně dělit mezi hlavní a vedlejší činnost (z důvodu rozdílnosti v podléhání dani z přidané hodnoty). Tím je naplněno základní specifikum uvedené výše, tj. oddělené účtování hlavní a vedlejší činnosti.

Analýza obrátů v rámci vedlejší činnosti

V letech 2020 – 2022 byla výše obrátů SŠŽ a ZŠ, Planá z hospodářské činnosti vždy vyšší než 1 mil. Kč. Podíl na výnosech mělo ve sledovaném období ubytování veřejnosti, avšak na rozdíl od pronájmu prostor společnosti Stravbyt s. r. o. se jedná o nákladově náročnější činnost (existují zde mzdové náklady, náklady související s péčí o prádlo atd.). Pronájem prostor s sebou nese téměř nulové náklady, proto je obrat z této činnosti pro Střední školu živnostenskou a Základní školu, Planá významnější. Konkrétní výše obrátů a poměr jednotlivých aktivit v rámci vedlejší činnosti zobrazuje tab. 15.

Tabulka 15: Výše obrátů a poměr jednotlivých aktivit v rámci vedlejší činnosti v letech 2020 - 2022

Rok/činnost	Obrat (tis. Kč)	Podíl (%)
2020	1 294,18	100
- ubytování veřejnosti	830,74	64,2
- pronájem prostor	463,44	35,8
2021	1 164,50	100
- ubytování veřejnosti	647,83	55,6
- pronájem prostor	516,67	44,4
2022	1 339,33	100
- ubytování veřejnosti	979,33	73,1
- pronájem prostor	360,00	26,9

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá (2024)

Omezení ubytování v domově mládeže

V současné době prochází budova domova mládeže rekonstrukcí. Jedná se o projekt s názvem „Vybudování multifunkčních výukových prostor“ reagující na výzvu Integrovaného regionálního operačního programu – IROP 2021-2027. Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá získala na tuto investici dotaci, jelikož z vlastních zdrojů by ji nebylo možné financovat. Rekonstrukcí prochází čtvrté patro budovy DM, zároveň bude postaveno patro páté. V důsledku této rekonstrukce došlo k omezení ubytovací kapacity DM (z původních 120 lůžek je nyní k dispozici 80 lůžek), avšak do budoucna počet lůžek opět přibude. V textu dále je v rámci kalkulací cen počítáno s původním počtem lůžek, jelikož uvedené návrhy by bylo možné aplikovat až v následujícím období.

9.2 Návrhy na zlepšení

V rámci vedlejší činnosti je potřeba neustále dodržovat malá rozpočtová pravidla, tj. neprovozovat ji na úkor činnosti hlavní. Přesto lze (za dodržení této podmínky) zvýšit efektivnost vedlejší činnosti a dosáhnout lepšího využití potenciálu prostorů domova mládeže.

Jelikož je pronájem prostor společnosti Stravbyť s. r. o. vázán smlouvou, jež nemá společnost v současné době zájem rozšířit, a zároveň je ubytování pro osoby s dočasným strpěním pobytu značně specifickou činností, bude v rámci této podkapitoly stěžejní pouze poskytování ubytování veřejnosti.

Možnosti využití ubytovacích prostor

V rámci rozšíření využití ubytovacích prostor by bylo vhodné navázání spolupráce s cestovní kanceláří (CK), jež:

- zprostředkovává dálkové zájezdy – v tomto případě by mohla CK využít prostory DM pro jednorázové ubytování účastníků zájezdu během cesty do cílové destinace, nebo
- pořádá poznávací výlety v okolí – v tomto případě by se mohlo jednat již o vícedenní ubytování, např. při pořádání cyklovýletů.

Město Planá se nachází přibližně 15 min jízdy z dálnice D5, v nedalekém okolí se nachází Český les nebo Mariánské Lázně – svou lokalitou by tedy mohla naplnit potřeby cestovní

kanceláře. Díky takto uzavřenému kontraktu mezi SŠŽ a ZŠ, Planá a cestovní kanceláři by mohlo dojít k lepšímu využití ubytovacích prostor domova mládeže o víkendech i v období letních prázdnin.

Dle cenové kalkulace uvedené v příloze F by za 1 noc při zaplnění poloviční kapacity domova mládeže (tj. 60 lůžek v DM a přibližný počet míst v autobuse) inkasovala SŠŽ a ZŠ, Planá požadovaný výnos ve výši 14 116 Kč. Dle zákona o dani z přidané hodnoty je potřeba počítat s 12 % sazbou DPH.

Možnosti využití ostatních prostor DM

Kromě zmíněných ubytovacích pokojů se v areálu DM nachází také malý společenský sál, cvičná kuchyně, malá tělocvična, učebny a další místnosti, jež jsou technicky vybaveny. Zmíněné prostory by mohly využít různé společnosti z nedalekého okolí i lidé z řad veřejnosti k pořádání oslav, firemních večírků, banketů, konferencí, seminářů, školení či kurzů. Malá tělocvična by mohla najít své uplatnění taktéž jako místo setkávání různých spolků či oddílů nebo by se zde mohla konat sportovní soustředění.

Za 1 den (respektive 24 hod) pronájmu malého společenského sálu by SŠŽ a ZŠ, Planá inkasovala požadovaný výnos ve výši 1 864,86 Kč, dále za 1 hod pronájmu:

- kuchyně: 279,95 Kč,
- tělocvičny: 160,18 Kč,
- učebny: 96,96 Kč.

Kalkulace cen pronájmu ostatních prostor nacházejících se v areálu DM je součástí přílohy G.

Další návrhy využití prostor areálu DM

Kromě zmíněných návrhů by taktéž bylo vhodné věnovat se:

- činnostem, jež jsou uvedeny ve zřizovací listině školy, ale nejsou v současné době provozovány, nebo
- službám, jež škola provozuje pouze v rámci hlavní činnosti (např. pečení cukrárenských výrobků).

V prvním případě by se mohlo jednat např. o činnost vedení účetnictví. Jelikož je účetnictví příspěvkových organizací značně specifické, je obtížné zajistit pracovníka, jenž by se v této problematice orientoval. Řada příspěvkových organizací v Plzeňském

kraji se potýká s nedostatkem takto specializovaných účetních, proto by mohla v rámci vedlejší činnosti školy vzniknout služba, jež by ono účetnictví zajišťovala.

Pokud by se škola rozhodla zřídit např. cukrárnu, případně by nabízela služby v podobě cateringu, mohlo by dojít k prolnutí hlavní a vedlejší činnosti, jelikož by se na těchto činnostech podíleli žáci v rámci produktivní činnosti. Důsledkem toho by došlo vlivem vedlejší činnosti k rozvoji hlavní činnosti.

V rámci efektivnějšího využití prostor areálu Bezdrůžická je v současné době vypracován projekt na výstavbu multifunkční tělocvičny, jež by kromě sportovního využití sloužila jako sál pro pořádání městských kulturních akcí. V Plané se žádné podobné prostory nenachází. Tento projekt je však kapitálově velmi náročný a zvolená organizace nemá v současné době dostatek finančních prostředků k jeho realizaci.

Pracovní kapitál a SW

Z důvodu rozšíření hospodářské činnosti (dle návrhů uvedených výše), je vhodné také doporučit zaměstnání dalších osob. Kromě uklízečky by bylo vhodné zajistit pracovníka, jehož kompetence by spočívaly v uzavírání smluv s dalšími společnostmi a spravování rezervačního systému potřebného pro zajištění řádně fungujícího průběhu rezervací a pro snadnější uživatelskou přístupnost.

Propagace

Při rozšíření nabídky těchto zmíněných služeb by bylo potřeba myslet také na vhodnou propagaci. Jelikož je zvolená příspěvková organizace již nyní aktivní na sociálních sítích, bylo by vhodné aktivity uskutečňované v rámci vedlejší činnosti zmiňovat právě prostřednictvím této formy. Dále by bylo vhodné zvážit rozvěšení plakátů v okolí, s informací o možnostech ubytování a pronájmu různorodých prostor v areálu DM.

9.3 Výkaz zisku a ztráty

Uvedené návrhy na zlepšení mohou zvýšit hospodářský výsledek získaný v rámci vedlejší činnosti zvolené příspěvkové organizace. Pro představu je dále sestaven předpokládaný (předběžný) výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2024 vztahující se ke 3 možným scénářům uvedených návrhů: pesimistický, realistický a optimistický. Uvedené scénáře jsou vytvořené na základě reálných dat získaných z interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá.

Všechny scénáře vychází z 50% zaplnění ubytovacích prostor veřejností, rozdíly spočívají pouze ve využití prostor v rámci roku. Realistický scénář predikuje zaplnění uvedené kapacity po 77 dní (resp. nocí) v roce, konkrétně:

- 21 víkendů z 43 možných po dobu školního roku, tj. od ledna do června a od září do prosince,
- 5 týdnů z 9 během letních prázdnin.

Úměrně méně dní zaplnění kapacity ubytovacích prostor zahrnuje pesimistický scénář, konkrétně 24 dní, naopak optimistický scénář pracuje se zaplněním ubytovacích prostor každý možný termín, tj. 149 dní v roce.

Ostatní prostory budou využity následovně, viz tab. 16.

Tabulka 16: Využití prostor areálu DM (realistický, pesimistický a optimistický scénář)

Prostory	Pesimistický scénář	Realistický scénář	Optimistický scénář
Malý spol. sál	12 dní	50 dní	104 dní
Kuchyně	15 hod	50 hod	100 hod
Tělocvična	80 hod	182 hod	365 hod
Učebny	80 hod	182 hod	365 hod

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Celkový přírůstek výnosů z prodeje služeb (řádek B.I.2. ve VZZ) je ve výši 385 932,77 Kč z hlediska pesimistického scénáře, 1 240 971,98 Kč z realistického hlediska a 2 419 080,54 Kč v optimistickém scénáři. Výnosy z pronájmu (B.I.3) lze předpokládat ve všech typech scénářů konstantní. V současné době činí roční výnos z pronájmu prostor společnosti Stravbyt s. r. o. přibližně 462,76 tis. Kč. Od července 2023 se však do této kategorie výnosů řadí taktéž výnosy z pronájmu prostor osobám s dočasným strpěním pobytu. Dosavadní průměrný měsíční výnos z této činnosti činí 82 029,20 Kč (dle interních dokumentů SŠŽ a ZŠ, Planá). Celkem se tak jedná o částku přibližně 1 447 110,00 Kč.

Takto využití prostory představují nejen vyšší výnosy, ale také vyšší náklady. Z tohoto hlediska je taktéž potřeba zahrnout související náklady na energie, mzdové náklady a další. Řada těchto nákladů je fixních, tj. nemění se podle využití ubytovacích a jiných prostor, přesto je lze opět kategorizovat dle uvedených scénářů.

Náklady na spotřebu materiálu (A.I.1.) jsou spíše variabilní. Jejich výše tedy vychází z cenové kalkulace uvedené v přílohách F a G a z předpokládaného využití prostor dle tab. 16. V realistickém pojetí se tak jedná o částku 67 870,00 Kč. Vzhledem ke své variabilní povaze jsou tyto náklady v pesimistickém pojetí nižší (23 784,40 Kč), v optimistickém vyšší (133 785,80 Kč).

Náklady na energie (A.I.2.) lze hodnotit jako fixní. V roce 2022 činily tyto náklady dle VZZ 309 057,97 Kč. Díky rozšíření služeb v rámci vedlejší činnosti lze však očekávat jejich rostoucí tendenci, proto bude dále počítáno s hodnotou 459 tis. Kč. Pesimistický scénář očekává tyto náklady o 15 % vyšší (527 850,00 Kč), optimistický o 15 % nižší (399 130,43 Kč). Obdobným způsobem jsou brány v potaz následující skupiny nákladů:

- A.I.8. – Opravy a udržování (v realistickém pojetí 45 000 Kč),
- A.I.12. – Ostatní služby (100 000 Kč),
- A.I.28. – Odpisy dlouhodobého majetku (220 000 Kč).

Mzdové náklady (řádek A.I.13.) byly v roce 2022 ve výši 294 731 Kč. Kromě toho, že lze očekávat jejich navýšení (na 325 000 Kč) vč. pojistného a dalších nákladů (tj. řádky A.I.14 – A.I.16.), je potřeba počítat se mzdovými náklady souvisejícími s novou pracovní silou. Měsíční plat uklízečky je dle Woffa (2023) 15 750 Kč při odpracovaných 20 letech praxe (v takovém případě by však bylo potřeba uzavřít se zaměstnancem smlouvu na poloviční úvazek). Plat vedoucího pracovníka v oblasti ubytovacích služeb lze předpokládat v případě realistického scénáře ve výši 25 376 Kč. V pesimistickém případě jsou oba uvedené platy o 15 % vyšší, v optimistickém případě je o stejnou část nižší plat pouze uklízečky. Pracovní povinnosti související s uzavíráním kontraktů s cestovní kanceláří a zajišťování rezervací může být v kompetenci zástupce ředitele školy v rámci zvýšení jeho úvazku formou dohody o provedení práce. V takovém (optimistickém) případě by byly měsíční mzdové náklady ve výši 12 000 Kč.

Mezi ostatní náklady (A.I.36.) lze zařadit náklady související s propagací. Jednorázová cena za rozvěšení plakátů je 2 700 Kč, reklama na sociálních sítích vyjde přibližně na 12 000 Kč měsíčně.

Výkaz zisku a ztráty vycházející z uvedených údajů je součástí přílohy H.

Vyhodnocení uvedených návrhů

Výsledek hospodaření jednotlivých scénářů zobrazuje tab. 17. Je patrné, že v pesimistickém pojetí nepřinesou uvedené návrhy zisk, náklady převyšují výnosy z činnosti. Realistické a optimistické pojetí však již zisk přináší.

Tabulka 17: Vybrané položky VZZ dle přílohy H (v Kč)

Číslo položky	Název položky	Pesimistická verze	Realistická verze	Optimistická verze
A.	Náklady celkem	2 244 646,87	2 071 695,85	1 796 419,15
B.	Výnosy celkem	1 833 042,77	2 688 081,98	3 866 190,54
C.	Výsledek hospodaření	-411 604,10	616 386,13	2 069 771,39

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Vhodné je určit bod zvratu. Výpočet vychází z předpokládaných nákladů realistického scénáře, tj. z částky 2 071 695,85 Kč. Při shodných výnosech z pronájmu a neměnném zaplnění kapacit ostatních prostor areálu DM dosáhne organizace ekonomického zisku 34. den při zaplnění 60 lůžek denně, respektive při ubytování 2 040. zákazníka.

Z hlediska daně z přidané hodnoty by v obou případech dosažení zisku vznikla zákonná povinnost být registrován k DPH, již by se nemohlo jednat o dobrovolného plátce.

Závěr

Příspěvkové organizace zaujímají v ekonomice České republiky velmi významné místo, jelikož zabezpečují činnosti veřejně prospěšné. Vzhledem k jejich charakteru veřejných neziskových organizací se vyznačují nejen odlišným způsobem financování, ale také specifickým způsobem hospodaření a s tím souvisejícím účetnictvím a daňovou problematikou.

Po uvedení teoretických poznatků vztahujících se k problematice příspěvkových organizací, účetnictví a daní je představena konkrétní příspěvková organizace – Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá, jež dále v praktické části této bakalářské práce slouží jako organizace demonstrující způsob hospodaření a účtování. Specifika v účetní a daňové problematice týkající se konkrétně oblasti dlouhodobého majetku, transferů, fondů a daně z přidané hodnoty jsou uvedena v kapitole 8.

Z hlediska hospodaření i účtování lze konstatovat, že zvolená příspěvková organizace provádí dané činnosti v souladu s příslušnou legislativou a kromě drobného, snadno napravitelného nedostatku nalezeného během autorčina působení v dané organizaci, nebyl nalezen žádný nesoulad z účetního ani daňového hlediska.

Vzhledem ke správně prováděné hlavní činnosti zvolené příspěvkové organizace se autorka dále v kapitole 9 věnuje návrhům zlepšení hospodářského výsledku pouze z hlediska vedlejší činnosti, konkrétně je pozornost věnována problematice ubytování veřejnosti. Dle autorčiny návrhů, jejichž podstata spočívá v získání vyšších výnosů, byl následně vytvořen výkaz zisku a ztráty, jenž demonstruje předpokládaný výsledek hospodaření, kterého by bylo dosaženo právě díky aplikaci uvedených návrhů.

Cíle této bakalářské práce, jež jsou uvedeny v kapitole 1, tak byly splněny.

Seznam použitých zdrojů

- Birben, Ü., & Gençay, G. (2018). Public interest versus forests. *ScieLO – CERNE*, 24(4), 360-368. DOI: 10.1590/01047760201824042570
- Boukal, P., Mikan, P., Pemová, T., Vávrová, H., Vilikusová, I., & Zatloukalová, T. (2013). *Fundraising pro neziskové organizace*. Grada Publishing.
- Březinová, H. (2021). *Účetní souvztažnosti pro příspěvkové organizace*. Verlag Dashöfer.
- Černá, M., Hejduková, P., & Ibl, J. (2021). *Daně v praktických aplikacích*. Západočeská univerzita v Plzni.
- Český statistický úřad (2017). *Příručka k primárnímu plnění státních příspěvkových organizací do registru osob*. https://www.szrcr.cz/images/dokumenty/ROS/Prirucka_k_prima%CC%81rni%CC%81mu_plne%CC%8Cni%CC%81_sta%CC%81stni%CC%81ch_pr%CC%8Ci%CC%81spe%CC%8Cvkovy%CC%81ch_organizaci%CC%81_do_registru_osob.pdf
- Český účetní standard č. 704
- Dann, P. L. (2022). *Managing and Leading Nonprofit Organizations. A Framework for Success*. Wiley & Sons, Inc.
- Finanční správa (n.d.). *Daně*. Dostupné 6. 12. 2023 z <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane>
- Geigerová, H. (2023). *Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá* [Seminární práce, Západočeská univerzita v Plzni].
- Hejduková, P. (2015). *Veřejné finance – teorie a praxe*. C. H. Beck.
- Hejduková, P., Hommerová, D., & Krechovská, M. (2018). *Řízení neziskových organizací*. Grada Publishing.
- Hinke, J., & Bárková, D. (2017). *Účetnictví I* (3. vyd.). Grada Publishing.
- IRS CZECH (2023). *Rozdíl mezi dočasnou ochranou a strpěním pobytu u Ukrajinců v ČR*. Dostupné 13. 12. 2023 z <https://irsczech.com/rozdil-mezi-docasnou-ochranou-a-strpenim-pobytu-u-ukrajincu-v-cr>
- Kopecký, P. (2020). K povaze příspěvkové organizace územního samosprávného celku. *Správní právo, číslo 4/2020*, 53(4), 219-236. <https://www.mvcr.cz/soubor/sp-4-20-kopecky-pdf.aspx>
- Kuneš, Z., & Musilová, L. (2023). *Daň z příjmů a DPH u příspěvkových organizací: Úvod do problematiky DPH. Účetnictví nevýdělečné organizace*. https://www.ucetnictvino.cz/ontdpo/33/uvod-do-problematiky-dph-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EkOvHOSXy85IM5SxMMhdyIIG2Dga3ttr5A/?uri_view_type=35
- Lettieri, E., Borga, F., & Savoldelli, A. (2004). Knowledge management in non-profit organizations. *Journal of knowledge management*, 8(6), 16-30. DOI: 10.1108/13673270410567602
- Máče, M. (2012). *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Grada Publishing.
- Máče, M. (2019). *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Grada Publishing.

- MF ČR (2009). *Účetní reforma veřejných financí - Účetnictví státu - Základní informace*. Dostupné 6. 12. 2023 z <https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetni-reforma-verejnych-financi-ucetnic/zakladni-informace>
- MF ČR (2013). *CSÚIS – Základní informace*. Státní pokladna. Dostupné 6. 12. 2023 z <https://www.statnipokladna.cz/cs/csuis/zakladni-popis>
- MF ČR (2022a). *Státní příspěvkové organizace*. https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Rozp-ramce-zak-23-2017_Metodicky-popis-Fiskalni-udaje-SPO-2022.pdf
- MF ČR (2023). *Finanční kontrola: základní informace*. Dostupné 5. 12. 2023 z <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/financni-kontrola/zakladni-informace>
- Ministerstvo financí (2022b). *Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění a hazardní hry*. <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-2-dane-poplatky-jopp-a-hazardni-hry-20220310-pdf.aspx>
- Ministerstvo financí České republiky (2020). *Fakturace příspěvkové organizace svému zřizovateli*. Dostupné 14. 11. 2023 z <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/legislativa-a-metodicka-podpora-uzemnich-rozpocetu/2020/fakturace-prispevkove-organizace-svemu-z-37934>
- Ministerstvo financí České republiky (2022c). *Legislativa*. Dostupné 7. 12. 2023 z <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa>
- Merlíčková Růžičková, R. (2011). *Neziskové organizace*. ANAG.
- Morávek, Z., Mockovčiaková, A., & Prokúpková, D. (2011). *Meritum Příspěvkové organizace* (5. vyd.). Wolters Kluwer.
- Morávek, Z. (2018). *Fondy příspěvkových organizací*. Účetnictví nevýdělečné organizace. <https://www.ucetnictvino.cz/33/fondy-prispevkovych-organizaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgBSmd4Gpq0a91eAllcx6Ds/>
- Morávek, Z. (2021). *Daň z příjmů příspěvkových organizací*. Účetnictví nevýdělečné organizace. https://www.ucetnictvino.cz/33/dan-z-prijmu-prispevkovych-organizaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EgBSmd4Gpq0ayKZS5_DjF4Y/
- Nováková, J. (2019). *Veřejný sektor a veřejné finance*. Ekonomicky.eu. <https://www.ekonomicky.eu/verejny-sektor-verejne-finance/>
- Novotný, P. (2023). *Účetnictví pro úplné začátečníky 2023*. Grada Publishing.
- Ochrana, F., Pavel, J., Vítek, L., Maaytová, A., & Urbánek, V. (2010). *Veřejný sektor a veřejné finance*. Grada Publishing.
- Pavlásek, V., & Hejduková, P. (2011). *Veřejné finance a daně v České republice*. Nava.
- Peková, J. (2005). *Veřejné finance* (3. vyd.). ASPI.
- Peková, J., Pilný, J., & Jetmar, M. (2012). *Veřejný sektor - řízení a financování*. Wolters Kluwer.
- Skálová, J., & Suková, A. (2023). *Podvojný účetnictví 2023*. Grada Publishing.
- SŠŽ a ZŠ, Planá (2019). *Historie školy*. Dostupné 12. 12. 2023 z <https://www.sszplana.cz/historie-skoly.html>

- SŠŽ a ZŠ, Planá (2021). *Výkaznictví příspěvkových organizací: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2020*. Interní dokument SŠŽ a ZŠ, Planá.
- SŠŽ a ZŠ, Planá (2022). *Výkaznictví příspěvkových organizací: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2021*. Interní dokument SŠŽ a ZŠ, Planá.
- SŠŽ a ZŠ, Planá (2023). *Výkaznictví příspěvkových organizací: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2022*. Interní dokument SŠŽ a ZŠ, Planá.
- Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá (2023). *Výroční zpráva za školní rok 2022/2023*.
- Takáčová, H. (2010). *Účetnictví neziskových organizací*. Oeconomica.
- Taušl Procházková, P., & Jelínková, E. (2018). *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Grada Publishing.
- Tetřevová, L. (2008). *Veřejná ekonomie*. Professional Publishing.
- Uerpmann-Witzack, R., Tichý, L., & Troup, T. (n.d.). Veřejný zájem jako klíčový pojem či prázdná floskule. *Správní právo*, 53(3), 176-188. <https://www.mvcr.cz/soubor/sp3-20-tichy-troup-pdf.aspx>
- Veselka, J. (2021). *Jak na účtování oceňování zásob: metody FIFO, cen, A nebo B – 2. díl*. Money.cz. Dostupné 11. 12. 2023 z <https://money.cz/novinky-a-tipy/ucetnictvi-2/jak-na-zasoby-v-ucetnictvi-2-dil/>
- Vlčková, M. (2020). *Základní principy a postupy v účetnictví*. Wolters Kluwer.
- Vyhláška ministerstva financí č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb
- Vyhláška ministerstva financí č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky
- Woff, P. (2023). *Platové tabulky a katalog platových tříd pro rok 2024*. KupníSíla.cz. Dostupné 12. 2. 2024 z <https://www.kupnisila.cz/platove-tridy-tabulky/>
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výňatek směrné účtové osnovy SŠŽ a ZŠ, Planá.....	36
Tabulka 2: Vybrané položky VZZ Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2022 (v tis. Kč)	38
Tabulka 3: Rozpočet na rok 2021 a 2022 – náklady a výnosy, vč. nákladů a výnosů realizovaných v roce 2021 a 2022 (v tis. Kč)	41
Tabulka 4: Procentuální vyjádření plnění rozpočtu v roce 2021 a 2022	42
Tabulka 5: Výsledky hospodaření hlavní činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá a příspěvky od zřizovatele v letech 2018 - 2022 (v tis. Kč).....	45
Tabulka 6: Výsledky hospodaření vedlejší činnosti SŠŽ a ZŠ, Planá v letech 2018 - 2022 (v tis. Kč)	46
Tabulka 7: Obraty účtu 672 v letech 2020 – 2022 (v Kč)	48
Tabulka 8: Účetní operace na účtu 672 v březnu 2022 (v Kč)	49
Tabulka 9: Zařazení DM dle pořizovací ceny (v Kč)	50
Tabulka 10: Pohyby na účtu 551 (v Kč)	50
Tabulka 11: Pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku (v Kč).....	51
Tabulka 12: Kontrola krytí investičního fondu k 31. 12. 2022 (v Kč)	52
Tabulka 13: Pohyby na účtu 412 (v Kč)	52
Tabulka 14: Analytická evidence DPH	53
Tabulka 15: Výše obrátů a poměr jednotlivých aktivit v rámci vedlejší činnosti v letech 2020 - 2022	56
Tabulka 16: Využití prostor areálu domova mládeže (realistický, pesimistický a optimistický scénář)	60
Tabulka 17: Vybrané položky VZZ dle přílohy H (v Kč)	62

Seznam obrázků

Obr. 1: Logo organizace Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá.....	34
Obr. 2: Vývoj vlastní daňové povinnosti SŠŽ a ZŠ, Planá v letech 2018 – 2022	54
Obr. 3: Členění národního hospodářství z hlediska kritéria způsobu financování	70
Obr. 4: Veřejný sektor podle způsobu financování a vlastnictví	70

Seznam příloh

Příloha A: Obrázky vztahující se ke 2. kapitole

Příloha B: Směrná účtová osnova pro příspěvkové organizace

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2022

Příloha D: Výkaz zisku a ztráty Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2020

Příloha E: Výkaz zisku a ztráty Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2021

Příloha F: Kalkulace ceny ubytování (na 24 hod) při zaplnění 50 % kapacity ubytovacích prostor

Příloha G: Cenová kalkulace ostatních prostor domova mládeže

Příloha H: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2024 (v Kč), hospodářská činnost SŠŽ a ZŠ, Planá

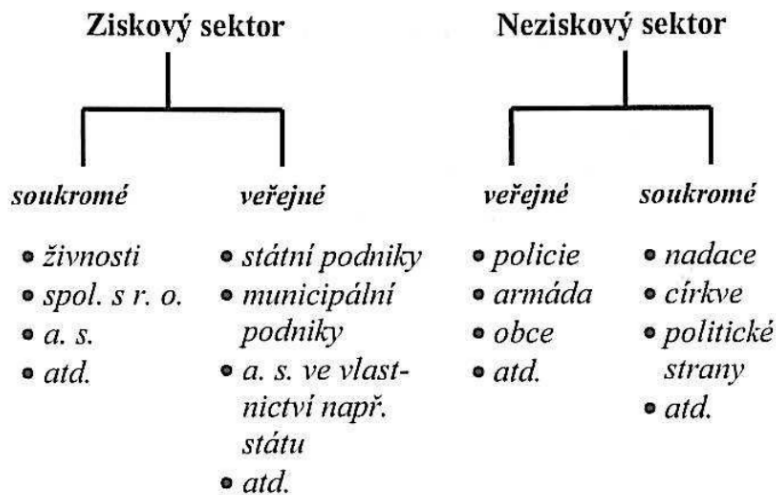
Příloha A: Obrázky vztahující se ke 2. kapitole

Obr. 3: Členění národního hospodářství z hlediska kritéria způsobu financování



Zdroj: Tetřevová (2008)

Obr. 4: Veřejný sektor podle způsobu financování a vlastnictví



Zdroj: Tetřevová (2008)

Příloha B: Směrná účtová osnova pro příspěvkové organizace

Směrná účtová osnova

Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek

Účtová skupina 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
013 - Software
014 - Ocenitelná práva
015 - Povolenky na emise a preferenční limity
018 - Drobný dlouhodobý nehmotný majetek
019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

Účtová skupina 02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 - Stavby
022 - Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí
025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
028 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek
029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

Účtová skupina 03 - Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek neodpisovaný

031 - Pozemky
032 - Kulturní předměty
035 - Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji
036 - Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji

Účtová skupina 04 - Nedokončený a pořizovaný dlouhodobý majetek

041 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
043 - Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 06 - Dlouhodobý finanční majetek

061 - Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem
062 - Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem
063 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
067 - Dlouhodobé půjčky
068 - Termínované vklady dlouhodobé
069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

Účtová skupina 07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
073 - Oprávky k software
074 - Oprávky k ocenitelným právům
078 - Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku
079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

Účtová skupina 08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 - Oprávky ke stavbám
082 - Oprávky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí
085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
088 - Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku
089 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby a opravné položky

Účtová skupina 11 - Materiál

111 - Pořízení materiálu
112 - Materiál na skladě
119 - Materiál na cestě

Účtová skupina 12 - Zásoby vlastní výroby

121 - Nedokončená výroba
122 - Polotovary vlastní výroby
123 - Výrobky

Účtová skupina 13 - Zboží a ostatní zásoby

131 - Pořízení zboží
132 - Zboží na skladě
138 - Zboží na cestě
139 - Ostatní zásoby

Účtová skupina 14 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám

142 - Opravné položky k poskytnutým návratným finančním výpomocem dlouhodobým
144 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z postoupených úvěrů
146 - Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z ručení
149 - Opravné položky k ostatním dlouhodobým pohledávkám

Účtová skupina 15 - Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému majetku

151 - Opravné položky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
152 - Opravné položky k software
153 - Opravné položky k ocenitelným právům
154 - Opravné položky k povolenkám na emise a preferenčním limitům
156 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku
157 - Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému nehmotnému majetku

Účtová skupina 16 - Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku

161 - Opravné položky k pozemkům
162 - Opravné položky ke kulturním předmětům
163 - Opravné položky ke stavbám
164 - Opravné položky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí
165 - Opravné položky k pěstitelským celkům trvalých porostů
167 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku
168 - Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému hmotnému majetku

Účtová skupina 17 - Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku

171 - Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s rozhodujícím vlivem
172 - Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s podstatným vlivem
173 - Opravné položky k dlouhým cenným papírům drženy do splatnosti
175 - Opravné položky k dlouhodobým půjčkám
176 - Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému finančnímu majetku
177 - Opravné položky k pořízovanému dlouhodobému finančnímu majetku

Účtová skupina 18 - Opravné položky k zásobám

181 - Opravné položky k materiálu
182 - Opravné položky k nedokončené výrobě
183 - Opravné položky k polotovarům vlastní výroby
184 - Opravné položky k výrobkům
185 - Opravné položky ke zboží
186 - Opravné položky k ostatním zásobám

Účtová skupina 19 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám

191 - Opravné položky ke směnám k inkasu
192 - Opravné položky k jiným pohledávkám z hlavní činnosti
193 - Opravné položky k poskytnutým návratným finančním výpomocem krátkodobým
194 - Opravné položky k odběratelům
195 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z postoupených úvěrů
196 - Opravné položky k pohledávkám ze správy daní
198 - Opravné položky ke krátkodobým pohledávkám z ručení
199 - Opravné položky k ostatním krátkodobým pohledávkám

Účtová třída 2 - Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky**Účtová skupina 22 - Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů**

222 - Příjmový účet organizačních složek státu
223 - Zvláštní výdajový účet
224 - Běžné účty státních fondů
225 - Běžné účty fondů organizačních složek státu
227 - Účet hospodaření státního rozpočtu

Účtová skupina 23 - Bankovní účty územních samosprávných celků

231 - Základní běžný účet územních samosprávných celků
236 - Běžné účty fondů územních samosprávných celků

Účtová skupina 24 - Ostatní bankovní účty

241 - Běžný účet
243 - Běžný účet FKSP
244 - Terminované vklady krátkodobé
245 - Jiné běžné účty
247 - Účty státních finančních aktiv
248 - Účty řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu
249 - Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu

Účtová skupina 25 - Krátkodobý finanční majetek

251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
256 - Jiné cenné papíry

Účtová skupina 26 - Peníze

261 - Pokladna
262 - Peníze na cestě
263 - Ceniny

Účtová skupina 28 - Krátkodobé úvěry a půjčky

281 - Krátkodobé úvěry
282 - Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)
283 - Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů
289 - Jiné krátkodobé půjčky

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy**Účtová skupina 31 - Krátkodobé pohledávky**

311 - Odběratelé
312 - Směnky k inkasu
313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
314 - Krátkodobé poskytnuté zálohy
315 - Jiné pohledávky z hlavní činnosti
316 - Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé
317 - Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů
319 - Pohledávky z přerozdělovaných daní

Účtová skupina 32 - Krátkodobé závazky

321 - Dodavatelé
322 - Směnky k úhradě
324 - Krátkodobé přijaté zálohy
325 - Závazky z dělené správy
326 - Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé

Účtová skupina 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 - Zaměstnanci
333 - Jiné závazky vůči zaměstnancům
335 - Pohledávky za zaměstnanci
336 - Sociální zabezpečení
337 - Zdravotní pojištění
338 - Důchodové spoření

Účtová skupina 34 - Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování

341 - Daň z příjmů
342 - Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění
343 - Daň z přidané hodnoty
344 - Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce
345 - Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce
346 - Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi
347 - Závazky k vybraným ústředním vládními institucím
348 - Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi
349 - Závazky k vybraným místním vládními institucím

Účtová skupina 35 - Pohledávky a závazky ze správy daní

351 - Přijaté zálohy daní
352 - Pohledávky ze správy daní
353 - Přeplatky na daních
354 - Závazky z vratek nepřímých daní
355 - Zúčtování z přerozdělování daní
356 - Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem
357 - Závazky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem
358 - Ostatní pohledávky ze správy daní
359 - Ostatní závazky ze správy daní

Účtová skupina 36 - Pohledávky a závazky z ručení a finančních operací

361 - Krátkodobé pohledávky z ručení
362 - Krátkodobé závazky z ručení
363 - Pevné termínové operace a opce
364 - Závazky z neukončených finančních operací
365 - Pohledávky z finančního zajištění
366 - Závazky z finančního zajištění
367 - Pohledávky z vydaných dluhopisů
368 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů
369 - Pohledávky z neukončených finančních operací

Účtová skupina 37 - Jiné krátkodobé pohledávky a závazky

373 - Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery
374 - Krátkodobé přijaté zálohy na transfery
375 - Krátkodobé zprostředkování transferů
377 - Ostatní krátkodobé pohledávky
378 - Ostatní krátkodobé závazky

Účtová skupina 38 - Účty příštích období a dohadné účty

381 - Náklady příštích období
383 - Výdaje příštích období
384 - Výnosy příštích období
385 - Příjmy příštích období
388 - Dohadné účty aktivní
389 - Dohadné účty pasivní

Účtová skupina 39 - Vnitřní zúčtování

395 - Vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 - Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování**Účtová skupina 40 - Jmění účetní jednotky a upravující položky**

401 - Jmění účetní jednotky
402 - Fond privatizace
403 - Transfery na pořízení dlouhodobého majetku
404 - Agregované příjmy a výdaje předcházejících účetních období
405 - Kurzové rozdíly
406 - Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody
407 - Jiné oceňovací rozdíly
408 - Opravy předcházejících účetních období

Účtová skupina 41 - Fondy účetní jednotky

411 - Fond odměn
412 - Fond kulturních a sociálních potřeb
413 - Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření
414 - Rezervní fond z ostatních titulů
416 - Fond reprodukce majetku, fond investic
419 - Ostatní fondy

Účtová skupina 43 - Výsledky hospodaření

431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
432 - Výsledek hospodaření předcházejících účetních období

Účtová skupina 44 - Rezervy

441 - Rezervy

Účtová skupina 45 - Dlouhodobé závazky

451 - Dlouhodobé úvěry
452 - Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé
453 - Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů
455 - Dlouhodobé přijaté zálohy
456 - Dlouhodobé závazky z ručení
457 - Dlouhodobé směnky k úhradě
459 - Ostatní dlouhodobé závazky

Účtová skupina 46 - Dlouhodobé pohledávky

462 - Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé
464 - Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů
465 - Dlouhodobé poskytnuté zálohy
466 - Dlouhodobé pohledávky z ručení
469 - Ostatní dlouhodobé pohledávky

Účtová skupina 47 - Dlouhodobé zálohy na transfery

471 - Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery
472 - Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery
475 - Dlouhodobé zprostředkování transferů

Účtová skupina 49 - Závěrkové účty a zvláštní zúčtování

491 - Počáteční účet rozvažný
492 - Konečný účet rozvažný
493 - Výsledek hospodaření běžného účetního období
499 - Zúčtování na základě zvláštních předpisů

Účtová třída 5 - Náklady**Účtová skupina 50 - Spotřebované nákupy**

501 - Spotřeba materiálu
502 - Spotřeba energie
503 - Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek
504 - Prodané zboží
506 - Aktivace dlouhodobého majetku
507 - Aktivace oběžného majetku
508 - Změna stavu zásob vlastní výroby

Účtová skupina 51 - Služby

511 - Opravy a udržování
512 - Cestovné
513 - Náklady na reprezentaci
516 - Aktivace vnitroorganizačních služeb
518 - Ostatní služby

Účtová skupina 52 - Osobní náklady

521 - Mzdové náklady
524 - Zákonné sociální pojištění
525 - Jiné sociální pojištění
527 - Zákonné sociální náklady
528 - Jiné sociální náklady

Účtová skupina 53 - Daně a poplatky

531 - Daň silniční
532 - Daň z nemovitostí
538 - Jiné daně a poplatky
539 - Vratky nepřímých daní

Účtová skupina 54 - Ostatní náklady

541 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
542 - Jiné pokuty a penále
543 - Dary a jiná bezúplatná předání
544 - Prodaný materiál
547 - Manka a škody
548 - Tvorba fondů
549 - Ostatní náklady z činnosti

Účtová skupina 55 - Odpisy, rezervy a opravné položky

551 - Odpisy dlouhodobého majetku
552 - Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek
553 - Prodaný dlouhodobý hmotný majetek
554 - Prodané pozemky
555 - Tvorba a zúčtování rezerv
556 - Tvorba a zúčtování opravných položek
557 - Náklady z vyřazených pohledávek
558 - Náklady z drobného dlouhodobého majetku

Účtová skupina 56 - Finanční náklady

561 - Prodané cenné papíry a podíly
562 - Úroky
563 - Kurzové ztráty
564 - Náklady z přecenění reálnou hodnotou
569 - Ostatní finanční náklady

Účtová skupina 57 - Náklady na transfery

571 - Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery
572 - Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery
575 - Náklady vybraných ústředních vládních institucí na předfinancování transferů

Účtová skupina 58 - Náklady ze sdílených daní a poplatků

581 - Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob
582 - Náklady ze sdílené daně z příjmů právnických osob
584 - Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty
585 - Náklady ze sdílených spotřebních daní
586 - Náklady z ostatních sdílených daní a poplatků

Účtová skupina 59 - Daň z příjmů

591 - Daň z příjmů
595 - Dodatečné odvody daně z příjmů

Účtová třída 6 - Výnosy**Účtová skupina 60 - Výnosy z vlastních výkonů a zboží**

601 - Výnosy z prodeje vlastních výrobků
602 - Výnosy z prodeje služeb
603 - Výnosy z pronájmu
604 - Výnosy z prodaného zboží
605 - Výnosy ze správních poplatků
606 - Výnosy z místních poplatků
607 - Výnosy ze soudních poplatků
609 - Jiné výnosy z vlastních výkonů

Účtová skupina 63 - Výnosy z daní a poplatků

631 - Výnosy z daně z příjmů fyzických osob
632 - Výnosy z daně z příjmů právnických osob
633 - Výnosy ze sociálního pojištění
634 - Výnosy z daně z přidané hodnoty
635 - Výnosy ze spotřebních daní
636 - Výnosy z majetkových daní
637 - Výnosy z energetických daní
638 - Výnosy z daně silniční
639 - Výnosy z ostatních daní a poplatků

Účtová skupina 64 - Ostatní výnosy

641 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
642 - Jiné pokuty a penále
643 - Výnosy z vyřazených pohledávek
644 - Výnosy z prodeje materiálu
645 - Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku
646 - Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků
647 - Výnosy z prodeje pozemků
648 - Čerpání fondů
649 - Ostatní výnosy z činnosti

Účtová skupina 66 - Finanční výnosy

661 - Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů
662 - Úroky
663 - Kurzové zisky
664 - Výnosy z přecenění reálnou hodnotou
665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
669 - Ostatní finanční výnosy

Účtová skupina 67 - Výnosy z transferů

671 - Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů
672 - Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů
675 - Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z předfinancování transferů

Účtová skupina 68 - Výnosy ze sdílených daní a poplatků

681 - Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob
682 - Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob
684 - Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty
685 - Výnosy ze sdílených spotřebních daní
686 - Výnosy ze sdílených majetkových daní
688 - Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků

Účtová třída 7 a 8 - Vnitroorganizační účetnictví

Obsah těchto účtových tříd si určí sama účetní jednotka.

Účtová třída 9 - Podrozvahové účty**Účtová skupina 90 - Majetek a závazky účetní jednotky**

901 - Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek
902 - Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek
905 - Vyřazené pohledávky
906 - Vyřazené závazky
909 - Ostatní majetek

Účtová skupina 91 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů a krátkodobé podmíněné závazky z transferů

911 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z předfinancování transferů
912 - Krátkodobé podmíněné závazky z předfinancování transferů
913 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů
914 - Krátkodobé podmíněné závazky ze zahraničních transferů
915 - Ostatní krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů
916 - Ostatní krátkodobé podmíněné závazky z transferů

Účtová skupina 92 - Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou

- 921 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou
- 922 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou
- 923 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce
- 924 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce
- 925 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů
- 926 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů

Účtová skupina 93 a 94 - Další podmíněné pohledávky

- 931 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 932 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 933 - Krátkodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 934 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 939 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze sdílených daní
- 941 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze sdílených daní
- 942 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 943 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 944 - Krátkodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 945 - Dlouhodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 947 - Krátkodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 948 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

Účtová skupina 95 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z transferů a dlouhodobé podmíněné závazky z transferů

- 951 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky z předfinancování transferů
- 952 - Dlouhodobé podmíněné závazky z předfinancování transferů
- 953 - Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů
- 954 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze zahraničních transferů
- 955 - Ostatní dlouhodobé podmíněné pohledávky z transferů
- 956 - Ostatní dlouhodobé podmíněné závazky z transferů

Účtová skupina 96 - Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku

- 961 - Krátkodobé podmíněné závazky z operativního leasingu
- 962 - Dlouhodobé podmíněné závazky z operativního leasingu
- 963 - Krátkodobé podmíněné závazky z finančního leasingu
- 964 - Dlouhodobé podmíněné závazky z finančního leasingu
- 965 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 966 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 967 - Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů
- 968 - Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů

Účtová skupina 97 a 98 - Další podmíněné závazky

- 971 - Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 972 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 973 - Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 974 - Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 975 - Krátkodobé podmíněné závazky z přijatého kolaterálu
- 976 - Dlouhodobé podmíněné závazky z přijatého kolaterálu
- 978 - Krátkodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní
- 979 - Dlouhodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní
- 981 - Krátkodobé podmíněné závazky z poskytnutých garancí jednorázových
- 982 - Dlouhodobé podmíněné závazky z poskytnutých garancí jednorázových
- 983 - Krátkodobé podmíněné závazky z poskytnutých garancí ostatních
- 984 - Dlouhodobé podmíněné závazky z poskytnutých garancí ostatních
- 985 - Krátkodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 986 - Dlouhodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení

Účtová skupina 99 - Ostatní podmíněná aktiva a ostatní podmíněná pasiva a vyrovnávací účty

- 991 - Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva
- 992 - Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva
- 993 - Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva
- 994 - Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva
- 999 - Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům¹⁾.

Zdroj: Příloha č. 7 k vyhlášce č. 410/2009 Sb. (2023)

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2022

MÚZO Praha s.r.o.

IČO: 48326437
Kapitola: 700
Právní forma: Příspěvková organizace
Okamžik sestavení: 20.03.2023 15:49:29
Předmět činnosti: 00000

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
Sestavený k 31.12.2022
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
 Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá
 Kostelní /129, 34815 Planá

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení:
 E-mail osoby odpovědné za sestavení:
 Telefon osoby odpovědné za sestavení:

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
A.	NÁKLADY CELKEM		53 297 103,34	1 121 109,23	43 029 424,95	1 112 979,51
A.1.	Náklady z činnosti		53 297 103,34	1 121 109,23	43 029 424,95	1 112 979,51
A.1.1.	Spotřeba materiálů	501	1 863 926,40	51 805,99	1 233 308,37	20 355,94
A.1.2.	Spotřeba energie	502	834 067,12	309 057,97	715 895,50	349 085,26
A.1.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.4.	Prodané zboží	504	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.6.	Aktivace oběžného majetku	507	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.8.	Opravy a udržování	511	1 214 541,08	39 089,11	1 262 852,46	44 614,77
A.1.9.	Gestovné	512	29 071,00	0,00	2 845,00	0,00
A.1.10.	Náklady na reprezentaci	513	30 893,00	0,00	13 818,00	0,00
A.1.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.12.	Ostatní služby	518	2 731 044,85	128 763,54	1 610 342,94	76 573,54
A.1.13.	Mzdové náklady	521	32 716 819,00	294 731,00	26 873 282,00	346 443,00
A.1.14.	Základní sociální pojištění	524	10 359 453,00	92 141,00	8 874 066,00	104 084,00
A.1.15.	Jiné sociální pojištění	525	126 319,00	3 488,00	138 604,00	6 430,00
A.1.16.	Základní sociální náklady	527	806 582,18	3 202,62	940 623,79	4 161,00
A.1.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.20.	Jiné daně a poplatky	538	103 490,90	0,00	4 840,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00	194,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.26.	Marka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	855 044,00	198 830,00	783 984,00	161 232,00
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	1 445 405,24	0,00	489 732,90	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	180 446,57	0,00	85 035,99	0,00
A.II.	Finanční náklady		0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vědních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů		0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
B.	VÝNOSY CELKEM		53 135 431,06	1 339 332,67	42 980 678,69	1 164 497,74
B.I.	Výnosy z činnosti		3 646 762,95	1 339 332,67	2 633 255,69	1 164 497,74
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	2 418 266,40	942 065,71	1 236 589,00	636 257,07
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	0,00	397 266,96	1 000,00	528 240,67
B.I.4.	Výnosy z prodeje zboží	604	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	761 800,55	0,00	1 243 900,00	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	466 696,00	0,00	151 766,69	0,00
B.II.	Finanční výnosy		0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		49 488 668,11	0,00	40 347 423,00	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	49 488 668,11	0,00	40 347 423,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Synтетický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ		Hospodářská činnost	
			1	2		3
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
C.	VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodářství před zdaněním	-	-151 672,28	218 223,44	-48 746,26	51 518,23
C.2.	Výsledek hospodářství běžného účetního období	-	-151 672,28	218 223,44	-48 746,26	51 518,23

Sestavili: <i>I. FRIEDL</i> Telefon: <i>374 750 510</i> Datum a podpis: <i>31.3.2023</i>	Kontrolovali: Razítko: Střední škola žurnalistická a Základní škola, Planá, Kosteční 129, PSC 348 15 IČ 48 326 437 Tel.: 374 750 511	Schválili: <i>H.Č. J. H.Č.Č.</i> Telefon: <i>374 750 519</i> Datum a podpis: <i>31.3.2023</i>
---	---	--

Zdroj: SŠŽ a ZŠ, Planá (2023)

Příloha D: Výkaz zisku a ztráty Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2020

IČO: 48326437		Výkaz zisku a ztráty				Sestava: 61	
Název účetní jednotky: Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá		Období: 12/2020				(v Kč)	
Číslo položky	Název položky	úČERNÍ OBDOBÍ				Mínus	Hospodářská činnost
		1	2	3	4		
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost		
A. NÁKLADY CELKEM							
I. Náklady z činnosti		37 320 765,48	1 245 468,38	33 186 563,53	1 206 167,89		
1.	Spotřeba materiálu	501 1 126 908,30	212 092,10	1 656 853,57	48 281,45		
2.	Spotřeba energie	502 1 405 599,56		1 088 726,84	185 462,76		
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503					
4.	Prodané zboží	504					
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506					
6.	Aktivace oběžného majetku	507					
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508					
8.	Opravy a udržování	511 1 420 861,34		2 446 280,31	40 182,60		
9.	Cestovné	512 8 351,00		39 702,00			
10.	Náklady na reprezentaci	513 11 846,00		38 242,00			
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516					
12.	Ostatní služby	518 1 228 864,35	44 371,52	1 506 963,84	116 019,41		
13.	Mzdové náklady	521 22 162 829,00	627 640,00	17 553 466,00	438 712,00		
14.	Základní sociální pojištění	524 7 314 491,00	191 851,00	5 690 883,00	139 627,00		
15.	Jiné sociální pojištění	525 78 489,00	1 107,00	67 270,00	2 851,00		
16.	Základní sociální náklady	527 844 493,14	7 992,00	675 530,55	5 837,00		
17.	Jiné sociální náklady	528					
18.	Daň silniční	531					
19.	Daň z nemovitosti	532					
20.	Jiné daně a poplatky	538 7 110,00		6 030,00			
22.	Smluvní pokuty a škody z prodlžení	541					
23.	Jiné pokuty a penále	542 545,00		1 076,00			
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543					
25.	Prodaný materiál	544					
26.	Manka a škody	547					
27.	Tvorba fondů	548					
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551 663 108,00	160 414,00	608 694,00	157 142,00		
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552					
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553					
31.	Prodané pozemky	554					
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555					

FENIX, Účetnictví 9.01.001

Strana 1

Tisk: 7.4.2021 10:59:13

IČO: 48326437
 SŠZ a ZS, Plana

Výkaz zisku a ztráty
 Období: 12/2020

Strana: 61
 (v Kč)

Číslo položky	Název položky	ÚČETNÍ OBDOBÍ				
		1	2	3	4	
		BEŽNÉ		MINULÉ		
		Synte tický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost

33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556			1 406,37	
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557			1 763 895,20	12 051,10
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	986 943,74			
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	60 326,05	0,76	41 543,85	1,57

II. Finanční náklady						

1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	565				

III. Náklady na transfery						

1.	Náklady vybraných ústř.vl.institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných míst.vl.institucí na transfery	572				

V. Daň z příjmů			23 790,00			

1.	Daň z příjmů	591			23 790,00	
2.	Dodatečné odvoody daně z příjmů	595				

IČO: 48326437
 SŠZ a ZS, Plana

Výkaz zisku a ztráty
 Období: 12/2020

Strana: 61
 (v Kč)

Číslo položky	Název položky	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
		1	2	3	4
		BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní část	Hospodářská část	Hlavní část	Hospodářská část
		účet	účet	účet	účet
		Činnost	Činnost	Činnost	Činnost
B. VÝNOSY CELKEM					
1. výnosy z činnosti		36 038 905,15	1 294 182,51	31 314 392,20	1 490 924,50
1. výnosy z činnosti		960 390,26	1 294 182,51	2 571 153,20	1 490 924,50

1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601			
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	932 505,80	753 135,27	1 437 280,40
3.	Výnosy z pronájmu	603	6 929,00	505 619,58	424 750,00
4.	Výnosy z prodaného zboží	604		35 427,00	
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609			
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641			
10.	Jiné pokuty a penále	642			
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643			
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644			
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645			
14.	Výnosy z prodeje dlouhodob. hm. maj. kromě pozemků	646			
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647			
16.	Čerpání fondů	648	8 160,00		996 944,47
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	12 795,46	0,66	136 928,33

II. Finanční výnosy					

1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661			
2.	Úroky	662			
3.	Kurzové zisky	663			
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664			
6.	Ostatní finanční výnosy	669			

IV. Výnosy z transferů			35 078 514,89	28 743 239,00	

1.	Výnosy vybraných ústř. vládní institucí z transferů	671			
2.	Výnosy vybraných míst. vládní institucí z transferů	672	35 078 514,89	28 743 239,00	

IČO: 48326437
 SŠŽ a ZŠ, Planá

Výkaz zisku a ztráty
 Období: 12/2020

Strana: 61
 (v Kč)

Číslo položky	Název položky	ÚČETNÍ OBDOBÍ				
		1	2	3	4	
		BĚŽNĚ		MINULĚ		
		Synte- tický účet	Hlavní část	Hospodářská část	Hlavní část	Hospodářská část
C. VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ						
1. Výsledek hospodářství před zdaněním		-1 281 860,33	48 714,13	-1 872 171,33	284 756,61	
2. Výsledek hospodářství běžného účetního období		-1 281 860,33	24 924,13	-1 872 171,33	284 756,61	

Podpisový záznam:

Zdroj: SŠŽ a ZŠ, Planá (2021)

Příloha E: Výkaz zisku a ztráty Střední školy živnostenské a Základní školy, Planá za rok 2021

IČO: 48326437
 Kapitola: 700
 Právní forma: Příspěvková organizace
 Okamžik sestavení: 01.02.2022 15:46:02
 Předmět činnosti: 00000

VYKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
 Sestavený k 31.12.2021
 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

MUZO Praha s.r.o.

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení:
 E-mail osoby odpovědné za sestavení:
 Telefon osoby odpovědné za sestavení:

Střední škola živnostenská a Základní škola, Planá
 Kostelní /129, 34815 Planá

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		43 029 424,95	1 112 979,51	37 320 765,48	1 269 258,38
A.1.	Náklady z činnosti		43 029 424,95	1 112 979,51	37 320 765,48	1 245 468,38
A.1.1.	Spotřeba materiálu	501	1 233 308,37	20 355,94	1 126 908,30	0,00
A.1.2.	Spotřeba energie	502	715 895,50	349 085,26	1 405 599,56	212 092,10
A.1.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.4.	Prodané zboží	504	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.6.	Aktivace oběžného majetku	507	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.8.	Opravy a udržování	511	1 262 852,46	44 614,77	1 420 861,34	0,00
A.1.9.	Cestovné	512	2 845,00	0,00	8 351,00	0,00
A.1.10.	Náklady na reprezentaci	513	13 818,00	0,00	11 846,00	0,00
A.1.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.12.	Ostatní služby	518	1 610 342,94	76 573,54	1 228 864,35	44 371,52
A.1.13.	Mzdové náklady	521	26 873 282,00	346 443,00	22 162 829,00	627 640,00
A.1.14.	Zákonné sociální pojištění	524	8 874 066,00	104 084,00	7 314 491,00	191 851,00
A.1.15.	Jiné sociální pojištění	525	138 604,00	6 430,00	78 489,00	1 107,00
A.1.16.	Zákonné sociální náklady	527	940 623,79	4 161,00	844 493,14	7 992,00
A.1.17.	Jiné sociální náklady	528	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.18.	Daň silniční	531	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.19.	Daň z nemovitostí	532	0,00	0,00	0,00	0,00
A.1.20.	Jiné daně a poplatky	538	4 840,00	0,00	7 110,00	0,00

01.02.2022 15:46:01

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodání	541	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542	194,00	0,00	545,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodávý materiál	544	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.26.	Manka a škody	547	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	783 984,00	161 232,00	663 108,00	160 414,00
A.I.29.	Prodávý dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodávý dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodávné pozemky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	489 732,90	0,00	986 943,74	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	85 035,99	0,00	60 326,05	0,76
A.II.	Finanční náklady		0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.1.	Prodávné cenné papíry a podíly	561	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Náklady na transfery		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572	0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	23 790,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591	0,00	0,00	0,00	23 790,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			1	2	3	4
B.	VÝNOSY CELKEM		42 980 678,69	1 164 497,74	36 038 905,15	1 294 182,51
B.I.	Výnosy z činnosti		2 633 255,69	1 164 497,74	960 390,26	1 294 182,51
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	1 236 589,00	636 257,07	932 505,80	753 135,27
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	1 000,00	528 240,67	6 929,00	505 619,58
B.I.4.	Výnosy z prodeje zboží	604	0,00	0,00	0,00	35 427,00
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.16.	Čerpání fondů	648	1 243 900,00	0,00	8 160,00	0,00
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	151 766,69	0,00	12 795,46	0,66
B.II.	Finanční výnosy		0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.2.	Úroky	662	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.3.	Kurzové zisky	663	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.	Výnosy z transferů		40 347 423,00	0,00	35 078 514,89	0,00
B.IV.1.	Výnosy vybrány z ústředních vládních institucí z transferů	671	0,00	0,00	0,00	0,00
B.IV.2.	Výnosy vybrány z místních vládních institucí z transferů	672	40 347 423,00	0,00	35 078 514,89	0,00

Číslo položky	Název položky	Synetický účet	BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
C.	VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ					
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-48 746,26	51 518,23	-1 281 860,33	48 714,13
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-48 746,26	51 518,23	-1 281 860,33	24 924,13

Sestavil: 111112 P2160019 Telefon: 991 850 028 Datum a podpis: <i>L.A. DOKL</i>	Kontroloval: 	Razítko: 	Schválil: <i>Hg. Václav Hrbá</i> Telefon: 344 909 519 Datum a podpis: <i>L.A. DOKL</i>
--	-----------------------------	-------------------------	---

Příloha F: Kalkulace ceny ubytování (na 24 hod) při zaplnění 50 % kapacity ubytovacích prostor

Položka	Částka (Kč)
Spotřeba energie	1 694
Spotřebovaný materiál	460
Péče o prádlo	2 050
Mzdové náklady	1 835
Odepisování budovy	272
Náklady na ostatní služby	177
Náklady na údržbu	570
Náklady celkem	7 058
Požadovaný výnos (200 %)	14 116
Celkem vč. požadovaného výnosu	21 174
DPH (12 %)	2 540,88
Celková cena ubytování na 1 noc	23 714,88

Zdroj: vlastní zpracování (2024) dle Geigerové (2023)

Příloha G: Cenová kalkulace ostatních prostor domova mládeže

Prostory k pronájmu/nákladová položka	Částka (Kč)
Malý společenský sál (24 hod)	3 099,00
Spotřeba energie	406,50
Spotřebovaný materiál	55,20
Mzdové náklady	440,40
Požadovaný výnos	1 864,86
DPH (12 %)	332,04
Kuchyň (1 hod)	469,00
Spotřeba materiálu	138,80
Požadovaný výnos	279,95
DPH (12 %)	50,25
Tělocvična (1 hod)	269,00
Spotřeba materiálu	80,00
Požadovaný výnos	160,18
DPH (12 %)	28,82
Učebny (1 hod)	159,00
Spotřeba materiálu	45,00
Požadovaný výnos	96,96
DPH (12 %)	17,04

Zdroj: vlastní zpracování (2024) dle Geigerové (2023)

Příloha H: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2024 (v Kč), hospodářská činnost SŠŽ a ZŠ, Planá

Číslo položky	Název položky	Sú	Pesimistická verze	Realistická verze	Optimistická verze
A.	NÁKLADY CELKEM		2 244 646,87	2 071 695,85	1 796 419,15
A.I.	Náklady z činnosti		2 244 646,87	2 071 695,85	1 796 419,15
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501	23 784,40	67 870,00	133 785,80
A.I.2.	Spotřeba energie	502	527 850,00	459 000,00	399 130,43
A.I.8.	Opravy a udržování	511	51 750,00	45 000,00	39 130,43
A.I.12.	Ostatní služby	518	115 000,00	100 000,00	86 956,52
A.I.13.	Mzdové náklady	521	892 538,80	818 512,00	633 347,83
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524	221 349,62	202 990,98	157 070,26
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525	3 748,66	3 437,75	2 660,06
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527	8 925,39	8 185,12	6 333,48
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	253 000,00	220 000,00	191 304,34
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549	146 700,00	146 700,00	146 700,00
B.	VÝNOSY CELKEM		1 833 042,77	2 688 081,98	3 866 190,54
B.I.	Výnosy z činnosti		1 833 042,77	2 688 081,98	3 866 190,54
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602	385 932,77	1 240 971,98	2 419 080,54
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603	1 447 110,00	1 447 110,00	1 447 110,00
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ		-411 604,10	616 386,13	2 069 771,39

Zdroj: vlastní zpracování (2024)

Abstrakt

Geigerová, H. (2024). *Daňová a účetní specifika vyplývající ze zaměření činnosti příspěvkové organizace* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: příspěvková organizace, účetnictví, daně

Bakalářská práce se primárně věnuje vybraným účetním a daňovým specifikům konkrétní příspěvkové organizace, dále hodnotí její hospodaření a uvádí návrhy na zlepšení doplňkové činnosti. V teoretické části práce jsou uvedeny poznatky vztahující se k problematice příspěvkových organizací v kontextu jejich právní úpravy – od jejich vymezení, přes účetní legislativu až po uvedení daňové problematiky. Praktická část práce analyzuje situaci vybrané příspěvkové organizace z pohledu účetnictví a daní. Následuje analýza hospodaření a demonstrace vybraných účetních a daňových specifik se zaměřením na oblast dlouhodobého majetku, transferů, fondů a daně z přidané hodnoty. Poslední část práce je věnována vedlejší činnosti, konkrétně uvádí návrhy na její zlepšení s předpokladem dosažení lepšího výsledku hospodaření. V kontextu těchto návrhů je vytvořen předpokládaný výkaz zisku a ztráty. Závěrem jsou všechny zjištěné poznatky shrnuty.

Abstract

Geigerová, H. (2024). *Tax and accounting specifics resulting from the focus of the activities of the funded organization* [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: funded organization, accounting, taxes

The bachelor thesis primary focuses on the tax and accounting specifics of the selected funded organization. It also evaluates efficiency in its management and presents suggestions for improvement of its complementary activity. Theoretical part of the thesis includes knowledge related to the issue of funded organizations in the context of their legal regulation. This part includes definitions and specification of related accounting and tax legislation. Practical part of the thesis analyzes situation of the selected funded organization in terms of accounting and taxes. This is followed by economic analysis and demonstration of selected accounting and tax specifics. Emphasis is given to the area of fixed assets, transfers, funds and value added tax. The last part of the thesis is dedicated to the complementary activity. It presents proposals for its improvement with the intention to ensure better economic result. In the context of these proposals, expected (forecasted) profit and loss statement is compiled. In conclusion, all the findings are summarized.